

ఆంధ్రమాలిక

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

309545

VOL. 6.

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జూన్ నెల 19 వ తేది గురువారము

NO. 67.

పంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర శ్రేష్ఠ మాస బహుళ షష్ఠి.

సంచిక ౬౭

ఆంధ్ర తాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమోషధము

వెల న్నల్పము
తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును.
సువాసన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒకసారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్కని డబ్బితో
వెల రా అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొరుకును.

ఆంధ్ర తాంజనము డిపో,

ర, తంబుకెట్ట వీధి, మదరాసు.

109, ప్రభు నాథుల పోస్టు, బొంబాయి

శర్వవృత్తిక నిషసంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ డ్రగ్స్ షాపు)

586

శాశ్వతముగా నచ్చువారు సంకోచముతో పోవుదురు.
కొంతమందికి నుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వాలి.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు చుండ
వలసిన ఔషధము. అంజ
యూనాని, ఔషధములతో పాగ
ద్రాగించబడియున్నది. ఎన్ని వినము
అందినను మంద గుణముమూలము,
శీతలము మూత్రము కాక ఎలక,
మక్కు, పాము, జిల్లి మొదలగు
నిమజంబుల కాయలకు నుజుయో
గించును. వెల పాకెట్ 1-కి 0.8-0
పాకెట్ 0.8-0. 1 డబ్బా పాకెట్
వెల రూ 5-0-0. పాకెట్ నెలము.
పాకెట్ 2 వ్యాకెట్లు తిప్పించుకొనువారికి పాకెట్ ఇవ్వాలి.
పాకెట్లు 100కి 25 మాపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.
విడుదలము:— ధి నెల పేజీ కిం తెలిసి,
పాకెట్లతోపాటు పేజీ, పాపాను చేతు పోడు, మదరాసు.

126

అద్భుత నివారిణి.

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎలెక్ట్రో టానిక్ పెరల్స్

ఇది బలహీను
లకును నీరసు
లకును మందు.
నిద్ర లేకుండు
ట, జ్ఞాపకము
తక్కువగను,
మెదడు దిమ్మ
గా నుండుట,

పనిమందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సక్తువ, బలహీనము,
ఆయాసము, కష్టనష్టముపోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు
ములకు గురుస్థలకు వర్తకులకు, నువో వ్యాసులకు, మొద
లగు వారికి ప్రతి స్తమైనందు; బలమును గలిగించును. అనేక
శీలమంది ఇందులకు బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినము
ఒక బుడ్డిని కొని వానిమోస్త్రు ఒకమాత్ర పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0

40 " " " " 2-0-0

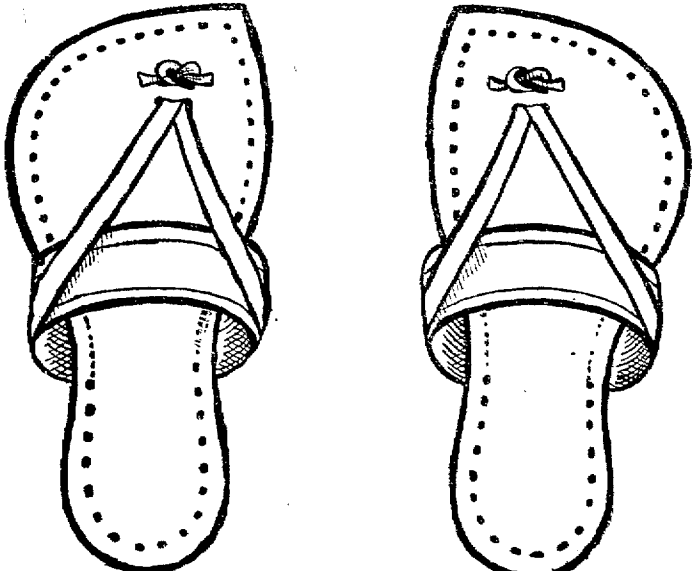
నీను! పరి మళ ద్రవ్యముల రాజు నవీనము!!

ఆటో డిల్ బహార్

నువోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అపూర్వ
వాసనయును కలదు. ఆటోకహార్ సారాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. వేతిగుడ్డలో గాని నో
క్కాయి వైగాని 2-8 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన
వనము నుభ్యలోనుంటే యెంత నుభయయిన వాసనను అను
భవించ నచ్చునో అంత అనుభవింతురు. ఇతర వాసనలు యే
వేనియండివా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధా
న్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుము.
వెల 1/2 డ్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0.8-0 } వి.సి. వారి
,, 1 డ్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0.12-0 } రూ. 0.4-0
,, 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి ,, 2.0-0 } ప్రత్యేకము.
ఆంగ్లొయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెని.
నెం 155, జామ్నామసీదు వీధి, బొంబాయి

SANDALS

WARRANTED

ALL LEATHER

పాదరక్షలు (1620)

ఉష్ణకాలమునకు మిక్కిలి ఉపయోగకరమైనవి. తంగేడుపట్టు చర్మముతో చేయబడినది.
అంతయు చర్మమే. సాధారణ ధర తగ్గించిన ధర

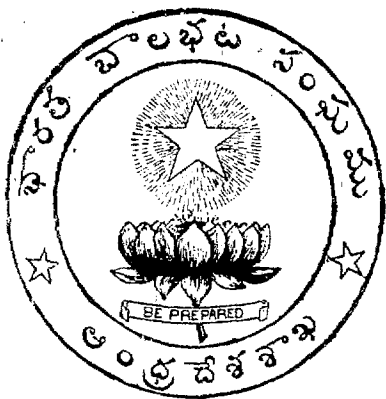
జత రు. 1-8-0, జత రు. 1-2-0.

వ్యాపారులకు హోల్ సేల్ ధర ఒక్కగ్రోసు జతలు రు. 144.

Mason, Smith & Co.,
Retailers for the Chrome Leather & co
Club Corner, Mount Road, Madras.

మేసన్, స్మిత్ అండు కంపెని, క్లబ్ కార్నర్,
మాంటురోడ్, మదరాసు.

ఆంధ్ర దేశ సేవక సంఘము

బెజవాడనుండి ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కమిషనరగు అయ్యలకి వేంకటరమణయ్యగారి టెల్లు మాకు వ్రాయుచున్నాడు:

పిన్న భటుల తరివీరు

కెదలకును పిన్నలకు చదువుచెప్ప వర్తకులు వేరుగా నుండును. ఎట్టివైపున విషయములవైనను (కపింతులకు పెద్దవారు అలవాటు పడియుండురు. కాని పిల్లలు అటులగాదు. పెద్దలకంటె పిల్లలకు (కపాణకత్తికి విశేషముగ నేయందును. వారికి బోధింపవలసివలెనని బోధించిన నేగాని ఆ (కపాణకత్తికి వినియోగింపకు.

కావున బాలభటోద్యమమునందుగూడ పిల్లకిచ్చు తరివీరు వేరు. పెద్దవారికిచ్చునది వేరు; దానికిని దీనికిని విశేషముగ తారతమ్యముగలదు. అందుచేత పిన్న భటుల తరివీరు నిచ్చుటకై ప్రత్యేక కేటగిరీలను పొందుట అత్యంతవశ్యకమై యున్నది. ఇట్టి పిన్న భటోపాధ్యాయుల కేటగిరీలను మార్చి నెలయందు ప్రచురణ జరగమనం కేర్పరచి; కేటగిరీనిచ్చుటకై, సింహాశ్రద్ధము నుండి విశ్రమ నాయకరుగారు ప్రత్యేకముగ విచ్చేసిరి. ఈ కేటగిరీని గ్రహించుటకై ఆంధ్ర దేశమునండి, బెజవాడ నుండుచున్న నేనును శ్రీకాళి కంకరరావుగారును, మొదల నాకేర్పరరావుగారును కలిగియున్నామని వచ్చితిమి.

అఖిలభారత బాలభటోపాధ్యాయుల సభ

బొంబాయి రాజధానియందు "వెస్టర్న్ ఘాట్సు" అను గొప్పపర్వతములన్నవి. ఆపర్వతములగుండె ముప్పదిగు వాలనుదొలిచి, రైలుబండిని నడుపుచున్నాడు. అట్టి పర్వతములందు మిక్కిలి ఎత్తయిన ప్రదేశమునందు "లోనపులా" అను చిన్నపట్టణ మొకటిగలదు; మే నెల 6-వ తేదీనుండి 18-వ తేదీవరకు అక్కడ అఖిలభారత బాలభటోపాధ్యాయుల సభ జరిగినది. ఆసభకు మలబారునుండియు, అరవదేశమునుండియు, బంగాళము మహారాష్ట్రను గుజరాతుసింధు మధ్య పరగణాలు మొదలు గావ్యముల నుండియు, ఇందోరుస్వదేశ సంస్థానము నుండియు ఎకబడిమండి పోయినవలె విచ్చేసిరి. ఆంధ్రదేశమునండి ఏడుగురు ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి.

ఈ సభకున ఆ నేకలాభములు సమకూరినవి. తక్షణము నందు వివిధతోడ్పాట్లనుచేత, వివిధవేషభాషలచేత, వివిధ సాంప్రదాయములచేత వివిధ ఆచార కర్మచర్యముల చేత, వివిధ నాగరకలచేత భిక్షులయి యుండిన జనులందరును ఆచటవేరి. ఇన్నివిధములచేత వారు భిక్షులయి యున్నను, అక్కడకు వచ్చినవారందరును సిద్ధసంకల్పితే. అక్కడకు వచ్చిన వారందరును సేవాత్మక మహాదీక్షను గైకొన్నవారే. అందఱు ముఖములయందును నిత్యానందము - నిత్యసిద్ధి - నిత్యవిక్రమ - కృష్ణానందమునందె - ఒకరికొకరు నూతన పరిచయముగ ఎవ్వరికిని దోపలేదు. అందరును ఇది వరకెప్పుడో పరస్పరము పరిచయము గలిగియున్న వారుగ నే దోచుచుండిరి. ఒకరుజరారు చేతప్పుడు వచ్చి నన్ను తనదేశస్థునిగ భావించి, వాదగ్రహణలే, తనమాతృభాషలో నన్ను ప్రార్థించి నేను తెల్లబోయిచూచితిని; అంతట ఆతడును తెల్లబోయి చూడ సాగెను. ఇంకొక మహాహాస్యమిది కాచి, ఆంధ్రుడనుకొని మాటలాడెదనామెడనై దగ్గరకుబోయి కానిమాట్లాడలేదు.

ప్రతిదినమున ఆ దినమున జరుగవలసిన కార్యములను ప్రకటనగా జరుగుటలు జూచుట కొక ఉద్యోగినియమించుదును. వంటజేయుటకు, కడవజేయుటకు పరిపుష్టము చేయుటకు ప్రతిదినమున కొందరు పూనుకొనెదరు. ప్రతిదినమున తెల్లవారినతే అందరును లేచుట కొక ఈల వేయవలెను. అంతట అందరునులేచి తమ కాలకృర్మములను దీర్చుకొననం (లో రెండవ ఈల వేయవలెను. అప్పుడు అందరును జెండా విట్టునుచేరి, బాతీయకీర్తనను పాడి జెండానెత్తి, కరీరవ్యా

యమమునకు బోయెదరు. కరీరవ్యాయమ మైవపిమ్మట, ఫలహరణ జరుగును. పిమ్మట కొందెప్పదేశములందు వివిధ మాలగు అట లాడుటకు పోవుట అటుపిమ్మట మధ్యాహ్న భోజనము. భోజన మైన పిమ్మట కొంత సేపు గుర్త. సభకు పిమ్మట తిరిగి ఆటలు ఒకొక్కప్పుడు రాత్రియందు ఆట లేగునటబడుచుండును. ఈమధ్యనే యైన కొంచెము తీరిక గలిగిన, ఒక ఆంధ్రుడు మహారాష్ట్రునితో గలసి తనదేశస్థితిగతులు తనదేశమందలి ఉద్యమములు ఆతనితోజెప్పి, ఆతనిదేశస్థితులను తాను దెలిసికొనుచుండును. వేరొక సింధీయుడు మహారాష్ట్రునితో గలసి ఇటులనే మాట్లాడుచుండును.

మేము ఈపట్టణమందు గడపిన దినములలో మిక్కిలి మండు వేసవికాలమే యైయున్నను, ఇక్కడ మిక్కిలి చల్లగానుండి, గాత్రులయందు కాలువలు గప్పకొనవలసి యుండెను. అందుచేత ఎన్ని ఆట లాడినను అలయిక యను మాట లేకుండెను. అనేకగుహలను, అనేక కొండలలోయలను, అనేక నెలయేరులను జూచి నేత్రవర్మ మొచ్చి కొంటిమి.

సభలయందు జరిగించిన విషయములలో భటులు ధింపవలసిన దు స్తుల విషయమై జరిగిన చర్చ మిక్కిలి ముఖ్యమైనది. కొందరు ఇప్పుడున్న రీతిలే దుస్తులందలెననిరి. అనగా మిలిటరీమద్య, మట్టలాగు, ఆభరణముల తలగుడ్డ ఉండవలెననిరి. మరికొందరు మిలిటరీమద్యులకు బడులుగా "జుబ్బా" ఉండవలెననిరి. వేరొకరు ఒక్కరంగు తలగుడ్డకు బడులుగా నగ మొకరంగును, మిగిలిన నగమును వేలొకరంగును గలిగిన తలగుడ్డ ఉండిన బొగనిరి. కొందరు తలపాగలకు బడులుగా, దొరలు పెట్టుకొను "హోట్టు" లను ఉపయోగింపవలెననిరి. ఇట్లు పలువురు తమతమ యభిప్రాయములను బ్రకటించిరి. కాని ఒక్కరను మట్టలాగును మార్చవలెననువాడు లేరెరి. అప్పుడునేవలెచి, "పట్టుచులందలి భటులకు ఇప్పుడున్నటులనే దుస్తుల సంచయ్యవేగాని. ఆదుస్తులు పల్లెలవారి కెంతమాత్రము ఆకర్షకములు గావనియు, వారు తమకట్టుపంచెయొక్క కచ్చెల్లను వెళుకకు విరచిగట్టి జుబ్బాను తొడిగి ఆభరణము తలగుడ్డను తెట్టుకొనినయెడల తక్షణముగను ఆకర్షకముగను ఉపయోగముగను ఉండునయియు జెప్పితిని. అంతట సభ్యులయం నొకవిధమయిన కలవర ము దయించెను. నేను జెప్పినమాటలు విస్మయజనకము లయ్యెను. మట్టలాగు (నిక్కరు) లేనియెడల మలకనగా పరుగెత్తుటకే పిలువదలయి అన్నివిధములకు ఒప్పియున్న దానిని ఇప్పుడు పల్లెటూరివారలకై భయపడి విడుచుట యుక్తముగా దలయు, పల్లెలవారు క్రమముగా దీనియొక్క ఉపయోగమును దెలిసికొని ధరించుట కలవాటుపడుదురనియు, అందుచేత మనము త్వరపడి దీనిని మార్చునాడదనియు వారియొక్క అభిప్రాయముగ జెప్పిరి. అంతట నేటిట్లుంటిని. "ఇతరభాగములను గూర్చి వారు ఆశభవములేకు గాని మా ఆంధ్రదేశమునందు మాత్రము పల్లెలవారు మిక్కిలి వివేకవంతులు మట్టలాగు తక్షణముగాదని వారు దానిని ప్రేమింపలే గాని, దానియొక్క ఉపయోగములను గూర్చి తెలిసికొనలేక గారు; మట్టలాగు యొక్క ఉపయోగము లన్నియు ధోరణి వెనుకవైపునకు విరిచివేట్టిన లభింపగలవని వారు గ్రహించిరి. ఇంతేగాక, మున్నెపులన్ను క్షుత్రియము నేటికిని అట్లు వెనుకకు విరచిగట్టియే ధోరణులను ధరింతురు. గొప్పరాజ్యముల నేలి యుద్ధములందు తమ అన్నిరీతి కార్యకైర్మపరాక్రమములను ప్రదర్శించినవారి సంతతివారే ఈ క్షుత్రియము. వీరేగాక రాజపుత్రులుగూడ ఎప్పుడును మట్టలాగులను దొడుగుకొనినటుల వివలేదు. అయినప్పటికిని వారికి ధోరణి అటంకముగ నిలిచినటులను గానము." ఈ యభిప్రాయముతో ఆంధ్రులతప్ప మరెవ్వరును ఏకీభవించలేదు. కాని ప్రధాన కమిషనరు గారు ఒక్కసంగతిని జెప్పిరి. ఏరాష్ట్రమందైన ప్రస్తుతము బాలభటుల కేర్పరచినదనుము అంగీకారము కానియెడల, వారికి అనుగు పద్ధతులను గురించి తమకు వ్రాసినయెడల అట్టిదుస్తులనే ధరించుటకు ఉత్తరువు నిచ్చెదమని చెప్పిరి.

దుస్తులకు సంబంధించినవిషయమునకు పిమ్మట, మనకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయము ఉద్యమవాద్యులైన గురించి. ఈయద్యమమున ఆంధ్రదేశమునందు వ్యాప్తము జేయుటకు ఆంధ్రదేశమున మూడుభాగములుగ విభజించిన ఉద్యమ వ్యాప్తన కులభవగునని కొందఱనిరి. కాని దానికి మేయంగీకరింపక, ఆంధ్రదేశమంతయు ఒక్క నిర్మాణముగనే ఉండవలయు నని ఘంటాసభముగ జెప్పితిమి. ఇదిగూ కీయుద్యమము ఆంధ్రదేశమునందు ముఖ్యముగ నడుపబడుచున్నది; కల్లెల

యందలి వ్యాప్తముగానలెన్న దీనిని సంపూర్ణముగా ఆంధ్రమునందే నడుపుట కర్తవ్యము; అట్లు ఈయద్యమమున ఆంధ్రమునందు నడుపుదమన్న ఆంధ్రదేశమున ఒక్కసంస్థగ ఏర్పరచుట అత్యంతవశ్యకముని జెప్పితిని. దానికి ప్రధాన కమిషనరుగా రంగీకరించిరి. ఇందువలన మనమీద ఎక్కువ బాధ్యత వ్యవధిపడి. ఆ బాధ్యతకు తగినటుల దేశసేవకు లంఘన నడుములుగట్టి పనిజేయుట అత్యంతవశ్యకమై యున్నది. ఇటులే అనేకవిషయములనుగూర్చిన చర్చలు జరిగినవి. మనకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయములను మాత్రము ఇటువిరించితిని. బొంబాయినుండి ఈ సంఘమునకు జెంది కొందఱు బాలభటులు వచ్చి మేము విడిచిన పట్టణమునకు విడుమొదూరమునందున్న వేరొక పట్టణమున మకాముజేసిరి. ఒక దినుషున వారిని మా కతిథులుగ నాహ్వానించి, ఆ దినమంతయు వారిలో ఆటలతోడను పాటలతోడను గడపితిమి. మరునది దినము ఉదయమున, తిరిగి వారు మాకు ఆతిథ్య మొసంగిరి. ఈ ప్రకారము ఈ దినములు మిక్కిలి ఆనందముతోను అశభవములతోను గడచినవి. రాబోవు సంవత్సరమునం దీ సభకు ఆంధ్రదేశమున కాహ్వానించెతిమి.

మన కర్తవ్యము.

ఆంధ్రదేశమున కీ సభకు ఆహ్వానించినంతమాత్రమున సంతసింపవలసినది లేదు. ముందుసంవత్సరమునం దీ సభ కూడునప్పటికి, ఆంధ్రదేశమం దీ యుద్యమము చక్కగా నాటుకొనునటుల జేయవలయును; అట్లు చేసినగాని మన మీ సభను పిలిచినందువలని పరియోజనము గలుగదు.

పాలేటిసిటిరయిత సంఘము-జగ్గయ్యపేట

ఈ సంఘమువారు జగ్గయ్యపేట పట్టణమున గెంటెల వెంకటబోగయ్యగారి శ్రీ కృష్ణానెకందరి పాతకాల భవనంబున మహారాజరాజశ్రీ, కోనెలమాడి గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరి. బి. ఏ. తాలూకా బోర్డు ప్రకటించు గారి యాజమాన్యమున 10-6-19 తేది మంగళవారం సాయంత్రం 3 గంటలు మొదలు 6 గంటలవరకు సభకూడిరి. జగ్గయ్యపేట పేరుమహమ్మదుపేట అనుమంచివలె మున్నగు గ్రామవాస్తవ్యులు వచ్చిరి. దిగుతలమనములు ఉపపాదించబడి అందఱు సభికులచే ఏకగ్రీవముగా తీరుమానింప బడినవి.

వైశాం యిలాకా భూములలో ప్రవహించు చున్న పాలేరు నీటి ప్రవాహమునకు/అనకట్టు సదకు వైశాంయిలాకా కాచవరంబు కట్టబడివుండి సదకు అనకట్టు ఎగువనుండి నీరు బడిన, కాచవరంపాలేటి ఏటికాల్యక్రింద సాగుఅగుచున్న, అనుమంచివలె పేరుమహమ్మదుపేట జగ్గయ్యపేట మున్నగు గ్రామభూములను బ్రతిభూతు సంపూర్ణ బోగ్యము కలుగ జేసుకొని తమ పరిపాలనయందును కొనుటకును వైశాందొర తనమువారి కలన కాశ్యికకవులు రూపమునగాని, మరియేకాశ్యిక యేర్పాటు రూపమునగాని, తమ స్వాధీనంచేసుకొనట మున్నగు తీర్మానముల నేకగ్రీవముగా గావించిరి.

నప్తమ కమ్మమహాజన సభ.

ఆయా, నప్తమ కమ్మమహాజన సభ యూనెల 21 22 వ తేదీలలో బాపట్ల తాలూకా నిడుబ్రోజునందు మదన పల్లి వాస్తవ్యులును, వ్యాపారులును, తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటునగు మహాగజశ్రీ ఆర్. వెంకటస్వామి నాయుడు గారి ఆధిపత్యమున సమావేశమగును. కాన, తాము బంధు మిత్రులతో విచ్చేయ ప్రార్థింతుము.

ప్రతినిధి రుము ఈ 2-0-0.

పోలినిధులకుమాత్రమే భోజన సదుపాయములు చేయబడును. పేర్కొనుట ఉచితముగ రావచ్చును.

మీమీ గ్రామములనుండి యెందఱు ప్రతినిధులు వచ్చెదరా? మాకు 20 వ తేదీ లోగా తెలియజేయవలయునని కోరుచున్నాము.

రైలుమార్గము.

నిడుబ్రోజు, బెజవాడ-మద్రాసు మధ్యనున్న రైల్వే స్టేషను. ఇచ్చట కూర్చోమెయిలు ఆగదు. పానెంజరు మద్రాసులో ఉదయం 7 గంటలకు బయలుదేరి రాత్రి 8 గంటలకు యిచ్చటికివేరును. బెజవాడలో ఉదయం 6 గంటలకు బయలుదేరి యిచ్చటికి 7-30 గంటలకు వచ్చును.

ఇట్లు విన్నవించు విధేయులు, నిడుబ్రోజు, పాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్య, 9-6-19. నన్ను వనేని అంకప్ప, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు.

ప్రాప్తానమహాసమ్మేళనము

ప్రాప్తానరు రామమూర్తి నాయుడుగారి ప్రశ్నలు మ్రొవనుసింగు నివాసులు, న్యాయవాదులు నగు బాబూ సతీశ్చంద్రగుప్తాచార్యులు మా కిటుల వ్రాయుచున్నారు—

ఈ నెల 7, 8 తేదీలలో మ్రొవనుసింగునందు దర్బారుగ మహారాజులం గారి సభాదేశముక్తింద బ్రాహ్మణమహా సమ్మేళనము జరిగినది. ఆ సమయమున కలియుగ భీమనేను అగు ప్రాప్తానరు కోడి రామమూర్తి నాయుడుగారు ఆధ్యక్షుల కొకయుత్తరమువ్రాయుచు కొన్ని ప్రశ్నలకు జవాబిచ్చి పంపిరి. మహారాజులం గారికి నరకు ఆ ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చించినవారు కాదు. ప్రాప్తానరు గారి ప్రశ్నలు చాలముఖ్యమైనవి. అందులకు తెలిసికొని జవాబియవలసినవి. కావున ప్రాప్తానరు గారు మహారాజులం గారికి పంపిన యుత్తరము, ప్రశ్నలకు ఇందువెంట బంపితిని. వానికి విశ్వాసాతమము ప్రత్యుత్తరమాయ నా ప్రార్థన.

ప్రాప్తానరుగారి యుత్తరము.

ప్రాప్తానరు రామమూర్తి నాయుడుగారి యుత్తరమును మహాసమ్మేళనాధ్యక్షులకు లభింపజేయు బంపిరి: మహాశయులారా!

మన ప్రస్తుతపు సమాజ ధర్మపరివర్తనయందు మన లోకమును సంస్కరించి అభివృద్ధి చేయుటకై క్రింద వ్రాసిన అంశములను నేను విద్యుత్ బృంద మగు కమిషన్ కి పంపు కొనుచున్నాను. కాస్త్రాధికారులు తేలివిషయములు పరస్పరము మును సులభధర్మమును నామకర్తము చేయుచున్నవి. ఈ విషయములందు తాము తక్షణమే చోక్తము కలుగ జేసికొని వారిని సంస్కరించుట మీ విధ్యుక్తధర్మము. మన సంఘమునందు అనేక జాతులు ఉపజాతులు, ప్రారంభ మగుచు జాతిమరసాంఘికముల కెంతయు భింగకరములుగా నున్నవి. కావున తాము తక్షణమే ఈ లోకమును శ్రద్ధతో నాలోచించి భారతదేశాభ్యుదయమునకు నామ అన సర మయిన సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టు ప్రార్థించుచున్నాను.

నేను మీ సన్నిధికి పంపుచున్న అంశము లివి.

(1) కాస్త్రములు, అంతర్జాతీయ వివాహముల నంగీకరించుచున్నావా? అంగీకరించకపోయిన కారణ మేమి? ఏ కాస్త్రములు, ఎవరు ఈ వివాహములను నిషేధించినారు? వేదములకు శిశురాచార్యులచారికి ముందుగా, వెనుకగా, ఈ వివాహములు నిషేధింపబడినవి? కాస్త్రములు నిషేధించక పోయినయెడల, అవి మన సమైక్యసాంఘికపరిస్థితులకు అనుకూలములు కావా?

(2) బ్రాహ్మణేతరులకు వేదాధ్యయనము కూడదా? ఉపయన బ్రహ్మయజ్ఞ కర్మలకు వారికి అర్హత లేదా? బ్రాహ్మణేతరులు బ్రహ్మయజ్ఞమును పొందుటకు అర్హులేదా? అట్లు అర్హత లేకపోయిన కారణ మేమి? ఏ కాస్త్రములు ఎవరు ఈ అర్హతను నిషేధించుచున్నార? వేదములు, శిశురాచార్యుల వారికి ముందా, వెనుకగా ఈ నిషేధము ప్రవేశపెట్టబడినది? కాస్త్రము లంగీకరించక పోయినను ఈ అర్హతల నివృద్ధి ప్రవేశపెట్టకూడదా?

(3) కాస్త్రములు సమాద్రీయానము నంగీకరించినా? అంగీకరించకపోయిన ఈ నిషేధము నే కాస్త్రములు ఎవరు ప్రవేశపెట్టికారు? వేదములు, శిశురాచార్యులచారికి ముందుగా లేక వెనుకగా ఈ నిషేధములు ప్రవేశపెట్టబడినవి? భావదేశాభ్యుదయమునకు సమైక్యమైనమును అంగీకరించ కూడదా? సమైక్యమైనమునుండి సుగతివిచ్చిన తదవలంబరము పొయ్యిత్తిరుచి, కలమునందు చేర్చుకొనవచ్చునా? అటుల కాకపోయిన కారణమేమి?

(4) కులములు ఏవిధముగా, ఏవధతులమీద నెలకొల్పబడినవి? వానివలన లాభమేమి? ఇప్పటి వధతులమీదనే పూర్వము కులములు నిర్మింపబడినవి? కులమున అర్థమేమి?

(5) బ్రాహ్మణుని ధర్మము లేమి? అధర్మములను ప్రస్తుతపు బ్రాహ్మణులను సరించుచున్నారా? అధర్మములను సరించని బ్రాహ్మణుల నిష్ఠా దేవులమున చేర్చవలసియుండునా? బ్రాహ్మణులు మత్స్య మాంసములను భుజించుటకు కాస్త్రము లంగీకరించుచున్నావా?

(6) బ్రాహ్మణుని భార్య బ్రాహ్మణియగునా? అటుల కానియెడల ఆమెకుమారునికి యేమగును?

(7) బ్రాహ్మణకుటుంబములలో నున్న స్త్రీలు (తన

రా॥బ॥ కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులవారి నిర్వాణము

ఆంధ్ర దేశీయుల సంతాపము

పాలకొండ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ద్వారా మరణించిన, పురనివాసులు, బోర్డు మిడిల్ స్కూలులో ఈ నెల 10 తేదీన సమావేశమై, దక్షిణహిందూస్థానమందలి గొప్ప సంఘసంస్కర్తలలో మొక రగునట్టియూ, ఆంధ్రదేశము, తేజాభిమానియు నగు కీర్తిశ్రేష్ఠులైన రావు బహదర్ కం॥ వీరేశలింగం పంతులుగారి మరణమును గూర్చి తమయొక్క ఆత్మీయ విచారమును తెలుపుచు, పంతులువారు ఆంధ్రదేశమునకును, సంఘమునకును నొసర్చిన వహావకారములు చాల ప్రశస్తములైన వని ప్రశంసించిరి.

పాలమూరు

జూన్ 11-న తేదీన సరస్వతీ నిల యభిమానాగార స్థాపకులగు కొత్తబల్లి నరసింహంగారి యింటిదగ్గర ఆంధ్ర విద్యార్థి సంఘసభ సమావేశమయెను. ఈ గ్రామీణులగు షెరిర గ్రామీణులయందు హానివిద్యా భ్యాసము చేయు విద్యార్థులను కొందఱు చేరి యీ సభను చేసిరి. సభకు బాలురు తమకు తోచిన విధమున వీరేశలింగము గారిని వర్ణించుచు నుచు విచారించుచు వారియాత్మకు కాంతిజలము పలయునని భగవంతుని ప్రార్థించుచు ఉపవాసములు తిఖిరూపకముగా చేసిరి. ఈ సభకు పంకల జగజ్జాధ కాస్త్రుగారు అధిపతిగా నుండిరి.

ఒక విద్యార్థివలన ఈ తీర్మానము చేయబడినది. (1) రావుబహదర్ కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారు మన విద్యార్థుల కొరకు శ్రమపడి అనేక సద్యంధముల రచించిరి. వీరు అనేక నూతన పద్ధతులను ఆచరణలోనికి తెచ్చి ప్రజల మాధ్యమును బాపిరి. ఇట్టి మహావీరులు మేనెల 27 తేదీన స్వర్గయాత్రచేసెను. అట్టి మహావీరులను ఆశ్రితుల కాంతి కలగవలయునని ప్రార్థించుచు మన విచారమును తిఖిరూపకముగా చేసిరి. ఈ సభకు పంకల జగజ్జాధ కాస్త్రుగారు అధిపతిగా నుండిరి. (2) రావుబహదర్ కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారు మన విద్యార్థుల కొరకు శ్రమపడి అనేక సద్యంధముల రచించిరి. వీరు అనేక నూతన పద్ధతులను ఆచరణలోనికి తెచ్చి ప్రజల మాధ్యమును బాపిరి. ఇట్టి మహావీరులు మేనెల 27 తేదీన స్వర్గయాత్రచేసెను. అట్టి మహావీరులను ఆశ్రితుల కాంతి కలగవలయునని ప్రార్థించుచు మన విచారమును తిఖిరూపకముగా చేసిరి. ఈ సభకు పంకల జగజ్జాధ కాస్త్రుగారు అధిపతిగా నుండిరి.

ప్రేక్షకుడు.

నూర్తవరము.

శ్రీవీరేశలింగము పంతులవారి మరణమునకు వగచుచు శ్రీపంతులుగారి జ్ఞాపకార్థమై వారి చిత్రకటము మొక దానిని గ్రంథాలయ భవనమున నుంచుటకును, పంతులుగారి పేరున బడిన సంపుటముల నన్నింటిని తెప్పించుటకును తీర్మానము కాబడి పంతులుగారి యాత్మకాంతికి ప్రార్థన కాబడి సభ ముగింపబడెను.

భారతీ గ్రంథాలయము:— కడతిన సోమవారము: గ్రంథాలయభవనమున శ్రీ ఆనంబ కృష్ణమూర్తిగారి ఆధ్యక్షతన నొక సమావేశము కాబడి గ్రంథాలయమునకు చందా దార్లను కూర్చుంటుట్లు, భవనవిద్యుదమునకై యెట్టివిర్మాణము చేయుట పాతలా బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణవిద్యుదాభివృద్ధి చేయుట యెట్లు మొదలగు విషయముల గూర్చి చర్చింపబడెను.

విశాఖ:— మంగ్రామమున గరితత్సరమున వీరోజులలో విశాఖ మిక్కుటముగ వ్యాపించి వెక్కండ్రను నోట తెట్టుకొన్నది. మిగిలినవారిలో వెక్కండ్రు ఇక్కట్రాయంగా జ్వరముచే కడతేరిరి. అంత మహాది ప్రబలి ప్రజల సంతయు దురదృష్టవంతులయ్యెను. ప్రస్తుతము ఇక్కట్రాయంగావ్యాధి మచ్చుటచుట కనబడి గ్రామమును మం॥ క్షీణదశకు తెచ్చునట్లు చూపట్టుచున్నది. —కార్యదర్శి

మను సుచ్చరించుటకు అర్హతయున్నదా? అటుల కాకపోయిన కారణమేమి?

(8) ఉపయనకాలమున “భగవత్ భిక్షం జేపి” అని యెందులకు వచ్చుచువలయును? ఈపద్ధతి యెందులకు ప్రవేశపెట్టబడినది? ఈయంత్రోచ్చారణమైన తదవలంబరము బ్రాహ్మణుని కర్తవ్యమేమి?

సమకాలికాభిప్రాయములు

రెడ్డినాయుడుగారి సీమ ప్రయాణము.

రాయలవాడూరు కూర్మ వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు ఈనెల 21 తేదీన సీమకు ప్రయాణమై తెల్లవారుజామున తెలియమున్నది. అనగా మనరాజధాని కానరానభ్యుల యెన్నికలు వీరిచ్చుట లేనట్లును జరుగును. ఇది మిక్కిలి సంతాపకరము. ఏలయన కానరాన సభా సభ్యత్వముకొరకు వీరు నిరంతరము శ్రమిచేసిరి. ఇట్టిస్థితిలో ఎన్నికల సమయమున వీరిచ్చుటనుం దినయెడల కేవలము శ్రద్ధభేదముల వాగ్ధియించియున్న అబ్రాహ్మణోద్యమము ఎంతవఱకు ప్రకాదరణమును బడయగలదో తెల్లడియై యుండెడిది.

రెడ్డినాయుడుగారు మిక్కిలి సామర్థ్యముగల వ్రాసిన నాయకులలో నొకరనట నిర్వివాదాంశము. వీరు సీమలో తమ శక్తి సామర్థ్యములను జేకొనితైక కార్యదీక్షయందు వినియోగపఱచి ప్రజల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుచుననమ్ముచున్నాము. సీమకు వెళ్ళినతరువాత ఉదాన భావులగుదురని మా నమ్మకము అబ్రాహ్మణోద్యమము పక్షమువారైనను అంధోద్యమము మఱువరని మాశిక్తము. నాయుడుగారు జేయుచుగ సీమకు వెళ్ళి లాభముతో స్వదేశమునకు వచ్చెదరు గాక యని. సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాము. (హిత వారికి)

పంజాబు కల్లాలములు.

కామారు కేసు తీర్పు

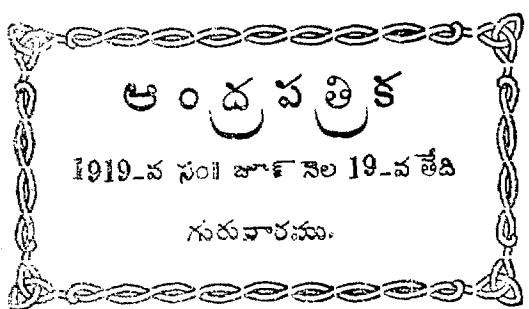
లాహోరు, జూన్ 18:— (వెంటరుగారి అగ్రాస నాధి పత్యకాక్రింద నైకకానన సంఘమువారు కామారు కేసుయొక్క తీర్పు ఈ క్రింది రీతికి నడిచిరి. ఏప్రిల్ నెల 12-న తేదీన కామారు రైల్వే స్టేషను దగ్గరేసిన అల్లగుల యందు పట్టుకొనబడిన 3 గుర్రము ఇండియన్ వెంటుకోడు నందలి 121, 148, 202, 149 నెక్సుల ప్రకారము నేరస్థులు అగ నెంచబడిరి. అందులో నిద్రికి మరణింపి విడిచిరి. ఒకనికి యావత్తర ద్వీపాంతరవాసశిక్షను విధించిరి.

పంచాయితీవారి తీర్మానములు.

గడతిన పంజాబు కల్లాలములందు నేరస్థులు 4. తట్టు కొన బడినవారి కేసులను విచారణచేయుటకు నామ ఏర్పరచ బడిన నామగు నైకకాననసంఘముల వారిలో క నెనల్ ఇరి వైన్ గారికి అగ్రాసనాధిపత్యముక్తియై నమ్మ నైకకానన సంఘమువారు గడించిన మం॥ శివాము నామ కేసునలుబ్యాంకు దొంగిలడి వారిలోపట్టుబడిట్టి బద్దాయి నొకనికి 7 సంవత్సరములు కలిగి కాస్త్రావాతము విధించిరి. శ్రీమద్రామణ పాత కాలము ముట్టడిచేసి తట్టుబడి సేయు యద్దరమీద నేరమును ప్రోక్షిచేసిరి. 6 నామ కాస్త్రీ ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధించిరి. వారి ఆస్తివ్యాధియు చేపికినిం వెంటరు, తెనీలి తోనన్ వ్యాధాగి ఒకగార్డు గ్రామలాధి పత్యముల క్రింద నున్న నైకకాననసంఘములవారు తిరువిచారణలు కొద్దిదినములలోనే జేయుచును. తెనీలిను బ్రాద్వివాగారి అగ్రాసనాధిపత్యముక్తియై నమ్మ సంఘమువారు నెలొంతమునరకు విచారణ ముగింపరు.

అఫ్ఘనుయుద్ధము

జూన్ 18 తేదీన ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటించిరి:— యుద్ధపరిస్థితులయందు దెట్టి మార్పులేదని కాలు రావ్వునుండి సమాచారము తెలియుచున్నది. కాకపిత్, స్వాంధిమిక్ దగ్గరనుచునున్న సంకల్య యథాప్రకారము ఉపయోగమునకు లేబడినది. బాక్సరు వరకు తంజితీగలు బాగుచేయబడినవి. స్వాంధిమిక్ గుర్తమునకు 6, 8 మైళ్లు దక్షిణముగ సరిహద్దులజాతులవారు మూగిరి తెలియుచున్నది. కర్తాలీ చక్కండే నకును అఫ్ఘనుకుట్టుచునది దగ్గర అఫ్ఘను దళముండెనని తెలియుచుండెను. ఈప్రకారము సరిహద్దులనుండి 12 మైళ్లుమారు గల కుట్టుమునకి దక్షిణముగనున్న ఒకలోయ. ఈప్రాంతమున మేముముట్టడినల్పదకుని శత్రువులు భయపడుచున్నారు. కెయిటూలోయలో నున్న అఫ్ఘన్ పటాల మొకటి యటూనుకు తిరిగిపోయెనని తెలియుచున్నది. కాగి మైదానములో సరిహద్దుజాతుల సమానమొకటి ఇంకను ఉన్నదని తెలియుచున్నది. హాదానాను, బాన్సు దగ్గర వీరు చీలిపోవునట్లు సమాచారములు వచ్చుచున్నవి.

ఆంధ్రపత్రిక

1919-వ సం. జూన్ నెల 19-వ తేది

గురువారము.

సంస్కరణములచట్టము

II

బడ్డెట్టు

స్వచ్ఛరికాలమునకు, కార్యనిర్వాహక వర్గము శాసన సభకు బాధ్యత వహించుటయు, శాసనసభకు కోశాధికార ముండుటయు, మాఖ్యాంశములని ఎల్లరచే సంగీకరింపబడింది. మొట్టొక్కణము బిల్లులకు కాన్ఫిరమేషని, నిన్నటిదినము తెలిపియుంటిమి. రెండవదయినను, ఎంతవరకు ప్రకాశించబడనో కనుగొనుట భావ్యము, 9-వ లెక్కను 2-వ సబులెక్కనులో నీవిషయము కొలదిగ సూచితుమునది. రాష్ట్రీయాదాయమును వ్యయపరుచుటకు స్థానిక క్రభుత్వమువారు తమ సూచనలను శాసన సభాంగీకారమునకై ఆసభయెదుట, తీర్మానముల రూపమున బెట్టవలయునని, ప్రతిపాదించబడింది. ఏ తీర్మానమయినను, స్వయంత్ర శాఖలకు సంబంధించి, గవర్నరుగారా వ్యయ మత్వవసరమని సర్టిఫై చేసినచో, శాసనసభవారి యంగీకారముతో నిమిత్తము లేకుండ, చర్య జరుపవచ్చును. అవసర సమయములందు, రాష్ట్రీపుశాంతికిగాని, ఏ శాఖనైనను నిర్వహించుటకుగాని, వలయు వ్యయమును గవర్నరుగారు శాఖకు జేయవచ్చును. రాష్ట్రీదాయమునుండి శాశ్వతముగ చెల్లించవలసిన వ్యయమునుగూర్చి, శాసన సభయెదుట తీర్మానముబెట్ట వసరములేదు. మాంటుఫర్డ్ విధానముందు, బడ్డెట్టుకు శాసన సభాంగీకారమునకై సభవారియెదుట బెట్టవలయుననియు, స్వయంత్ర శాఖా నిర్వహణమునకు ప్రత్యేకించిన ధనమును శాసన సభవారంగీకరించని యడల, గవర్నరుగారు బడ్డెట్టులో కొంత భాగమునుగాని, లేక యావత్తు బడ్డెట్టును కాని పునరుద్ధరింప వచ్చుననియు సూచించబడింది. బిల్లులోగాని, మాంటుఫర్డ్ విధానముందుగాని, బడ్డెట్టుసూచనలు సూత్రప్రకరముగ లేవనలు నిశ్చయము. అయినను ఒక్కవిషయమునకు మాత్రము సంతసింపవలసి యున్నది. ఈవిషయమై ఇండియా క్రభుత్వముచేసిన సూచనలు బిల్లులో బొందుపరుపబడకుండుట సమాధానముగ నున్నది. ఇండియా క్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయ ప్రకటనమున, “ఆంధ్ర విషయములలో కాలము గడచి, అనుభవము పెరిగిన కొలదియు, శాసన సభాధికారము వృద్ధియగును. మొట్టమొదట, శాసనసభకు పరిశీలకుడు, సలహా నిచ్చుటకును, మాత్రమే అధికార ముండవలయును. అంతియగాని, వ్యయమును శాఖకు జేయుటకుగాని నిరాకరించుటకుగాని, యాసభ కధికార ముండగూడదు. ఇట్టి యధికారము రాజకీయభివృద్ధి కొనసాగిన పిమ్మట నే, శాసన సభ కలవడును. దీని నొనగూట కింకను కాలమురాతే”దని తెలుపబడినది. బిల్లుమాత్ర మింత వెరుకుకు బోలేదు. స్వయంత్ర శాఖలకును, ప్రజాయత్త శాఖలకును, వేర్వేరుకోశములుండవలయునను ఇండియా క్రభుత్వమువారి ప్రతిపాదనాసూచన లంగీకరింప బడ

కుండుట మేలే. అయినను, బిల్లులోని బడ్డెట్టు సూచనలు మిగుల సంకుచితములనియు, ఆయవ్య యాధికారము గూర్చి యిదమిథమని నిర్ణయింప లేదనియు, గ్రహింపవచ్చును. గవర్నరుగారు శాసన సభ వారి యంగీకారముతో నిమిత్తము లేకుండనే, అధికారాయత్త శాఖావ్యయమును నిర్ణయించుట కధికారము గలిగి యుండుటయు, శాంతిస్థానమునకుగాని ఏశాఖా పరిపాలనమున కైననుగాని వలయు వ్యయమును శాఖకు జేయుటకు గవర్నరుగారి కధికారముండుటయు, రాష్ట్రీయాదాయమున శాశ్వతవ్యయ నిర్ణయమునకు శాసనసభ కధికారము లేకుండుటయు, మొదలగు సూచనలు శాసనసభకు బడ్డెట్టుపైగల స్వల్పాధికారములను నామమాత్రావశిష్టము గావించుచున్నవి. రాష్ట్రీక్షేమము, శాంతి, యనుపేరుతో క్రజాయత్త శాఖావ్యయముపై గూడ, గవర్నరుగారు శాసన సభాధికారమును తొలగింపవచ్చును. క్రజాయత్త శాఖలకు ధనముచాలనిచో, వస్తుల వైచుటకు, మాంటుగూ నివేదికయం దవకాశ మియబడినది. అట్టి యవకాశముతో నిమిత్తములేదని, ఇండియా క్రభుత్వమువారు తెలిపిరి. బిల్లునందుగూడ అట్టి యవకాశ మొసగబడలేదు. క్రజాయత్త శాఖావ్యయమెటుల నిర్ణయింప బడవలయునో, బడ్డెట్టును తయారు జేయుటలో మంత్రుల కెట్టి బోధ్యముండనో, క్రజాయత్త శాఖలకు ధనము సరిపోవని యడల మంత్రులే దాడిదొక్కవలెనో, అసూచన లెవ్వయు బిల్లునందు గాన్పించవు. గవర్నరుగారికి సందర్భమున నిరంకుశాధికార ముండగూడదని చెలుపుచు, సర్ యస్. శంకరన్ నాయరుగారిటుల వ్రాసిరి:

“వస్తుల విధించుటగూర్చియు, బడ్డెట్టు ఏర్పాటుల గూర్చియు, మాంటుఫర్డ్ నివేదికపు సూచనలకు జేయూర సుసగుటయేగాక, యింకను ముండుట జనవలయునని నేగీరుచున్నాను. రిజర్వుకు కాఖాక్షేమము కొరకై బడ్డెట్టుకు పునరుద్ధరించుటలో, గవర్నరుగారు సర్వమువారికి లాభముగలిగించుటకు ఏమందగూడదనియు, ప్రస్తుతము క్రభుత్వకార్య దగ్గి సంగీకారము బడయవలసినవిషయముగూర్చియైనను బడ్డెట్టుకు పునరుద్ధరించుట గవర్నరుగారి కధికారమందగూడదనియు, నాయభిప్రాయము.”

కోశాధికారముగూర్చి స్పష్టమై విశాలముగు ఏర్పాటులు బిల్లునందు పొందుపరుపబడనంతవరకు, సంతృప్తి క్రబలనేరదు.

వాక్ స్వాతంత్ర్యము
రాష్ట్రీయ శాసనసభలలోను, సామ్రాజ్య శాసనసభలోను సభ్యులకు వాక్స్వాతంత్ర్యము గలదని బిల్లునందు స్పష్టపరుపబడుట భావ్యముగ నున్నది. ఈసభలలో నిచ్చెడి ఏ యువన్యాసమునకైనను, సభ్యులెవరును న్యాయస్థానములలో విమర్శనాస్థులు గారు. సభ్యులు తమతలంపులను క్రస్పృటముగ వెల్లడించుట కవకాశము గలుగ గలదు.

శాసనసభ్యులు
రాష్ట్రీయ శాసనసభలలో సభ్యులెంత మంది యుండవలయునో, క్రజానియుక్తు లెందరుండవలయునో, క్రభుత్వ నియమితులెందరుండవలయునో, అధికార సభ్యులెందరుండవలయునో మొదలగు సంశయములన్నియు సిద్ధాంతములో గలవట గాని, ఆసిద్ధాంతము మాకింకను జేరలేదు. వాటియందు సాతుబరో కమిటీవారి సూచనలే పొందుపరుపబడె నని విశ్వసించెదము. 6 లెక్కనునందు, ఇండియా గవర్నరుమెంటు శాసనముక్రింద 100-కి 5 మంది కెక్కుడు గాకుండ సభ్యులసంఖ్యను వృద్ధిజేయుటకును, కనీసము 100-కి 70 మందియైనను క్రజానియుక్త

సభ్యులుండుటకును, నూటికి 20 మందికి అధికము గాకుండ ఉద్యోగసభ్యులుండవలెననియు, నిబంధనలేర్పాటు గావించవచ్చుననియు తెలుపబడినది. ముఖ్యరాష్ట్రములలో 100-కి 78 మొదలు 80 మంది వరకును, మిగిలిన రాష్ట్రములలో నూటికి 78 మొదలు 75 వరకును, క్రజానియుక్త సభ్యులుండవలయునని, సాతుబరో సంఘమువారు నిర్ణయించియే యుండిరి. అందుచే బిల్లునందు కనిష్ఠసంఖ్యనింకను హెచ్చుజేసిన సమంజసముగ నుండెయ్యుండెడిది. మిగిలిన ముఖ్యనిషయములనేకములు, ముందెన్నడో ఇండియా క్రభుత్వమువారు చేసెడి నిబంధనల ననుసరించి యుండునుగాన, వాటినిపుడు చర్చించుటకు ఏలులేదు.

ఇండియా క్రభుత్వము
ఇండియా క్రభుత్వమునందు బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టుట కెట్టి క్రయత్నములు సలుపబడలేదు. శాసనసభయు, స్టేటుకౌన్సిలుసభయు నెలకొల్పబడినవి. కాని, ఒకవంక బాధ్యత యపలేలేకుండ నుండ, శాసనసభ సలహానిచ్చెడి యధికారము నయినను యథేచ్ఛ గ చలాయించకుండ, స్టేటుకౌన్సిలు అడ్డుపడుచుండును. గ్రాండుకమిటీ రాష్ట్రీయసభ కెట్టి నిరోధము గలిగించునో శాసనసభకు, స్టేటుకౌన్సిలు అట్టినిరోధము గలిగించును. సామ్రాజ్యశాసనసభలో 80 మంది క్రజానియుక్తులును, 40 మంది క్రభుత్వనియమితులును వీరిలో 26 మంది అధికారసభ్యులును ఉండరు. శాసనసభలో మొత్తముమీద 120 మంది సభ్యులును, స్టేటుకౌన్సిలులో రాజక్రతినిధి గాక 56 మంది సభ్యులును, వీరిలో 32 మంది క్రభుత్వనియమితులును, 24 మంది క్రజానియుక్తులును ఉండరు. ఈ సంఖ్యానిర్ణయము, సాతుబరో సంఘము వారి సూచనల ననుసరించియే యున్నది. రెండు సభలకును శాసనముగూర్చి భేదాభిప్రాయముగలిగినచో, రెండుసభలునుకలసి నిర్ణయించుటకు గాని లేక విడివిడిగ తిరిగి యోచించుటకు గాని, రాజక్రతినిధి గారు గోరవచ్చును. జేతేశాంతి, క్షేమము, మొదలగు విషయముల గూర్చిన శాసనములను, రాజక్రతినిధి గారి సర్టిఫికేట్టుపైని, స్టేటుకౌన్సిలుసభ శాసనసభతో నిమిత్తము లేకుండ, కావించవచ్చును. క్రజా బాధ్యత నొసగని ఇండియా క్రభుత్వపు వివరములను కడుదూరము చర్చించి ప్రయోజనము లేదు. శంకరన్ నాయరుగారి విషయమై తెలిపినయంతములను మాత్ర మిటు వివరించెదము.

“రాష్ట్రములలో బాధ్యతాయుక్త క్రభుత్వము క్రతేక పెట్టుట, ఆ శాఖలలో దాని ఇండియా క్రభుత్వమునందు గూడ ప్రవేశపెట్టుట అత్యవసరము. ఈచో రాష్ట్రీయసభ పాలనపు స్థానము పలుచనగును. రెండవ సభక, స్టేటుకౌన్సిలులందువో వాకెట్టి యధ్యంతరములేదు. ఏలనక శాసనసభలో తగిన ప్రాతినిధ్యములేనివారి కందు ప్రాతినిధ్యము గలుగును. విషయములను బాగుగ యోచించుటకై, తొందరకు తగ్గించుటకీ సభ సువయోగించినను నా కధ్యంతరములేదు. కాని స్టేటుకౌన్సిలు ఈ రెండు ఉద్దేశములను నెరవేర్చుచున్నది. శాసన సభవారి ప్రాతినిధ్యము మూలమున ఏ శాసనము కయినక కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు గావించ బాలయెడల, వారి నిరంకుశత్వకొనసాటుకు స్టేటుకౌన్సిలు మార్గ మేర్పరచుచున్నది. నిజమలోచించిన ఇది తాడు బొంగరములేని సభ. ఇట్టి సభ ను నిర్మించుటకన్న, కార్యనిర్వాహక సభవారు తమ యవచత్వన శాసనము గావించుటయే మేలుగనందును. ఏలనక, కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి నిరంకుశాధికారమును తరుచుగనక యోగింపబూనదు. క్రజాంగీకారము గలదని మాత్రమై, స్టేటుకౌన్సిలు మాత్రము తరుచుగ సువయోగించబడుట నిశ్చయము. ఇది శాసనసభోపయోగము తగ్గింది, రెండు సభలకును వైషమ్యము కలిగింపజేయును. ఇంతియగాక, క్రజాభిప్రాయము వ్యతిరేకముగ నున్న విషయములలో కార్యనిర్వాహకసభకు నిరంకు

కాధికారిమిచ్చుట. వాంఛనీయము గాదు..... స్టేటు కాన్సిలు ఉన్న దున్నరీతి, అధివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగాను, అందుచే మధ్యమార్గ మొకటి త్రొక్కుటకు లాభకరము. అన్ని విలువలను మున్నందు కాననసభకంపకము. ఈ విలువలను కాననసభవారంగీ కరిగిపనియెడల, కామన్న సభవారి యెడల కాగితముల నన్నిటినుంచవలెను. కామన్న సభయొక్క సెలెక్షన్ కమిటీవారి విషయమై నివేదికను తయారుజేయుదురు. వారి కాక్షన్ ను బొందినతరువాతనే, కార్యకర్తావళిగల గాని, స్టేటుకాన్సిలు గాని కాననము విషయ మాలోచింపవలసియుండును. రాజ ప్రతినిధిగారి కర్మిశిక్తలు అధికారమును, కాన్సిలును ముల కయినను నిలిపియుంచవచ్చును. లేదా కాననసభలలో నిర్ణీత సభ్యుల సభ్యులు నిరాకరింపవచ్చును, కర్మిశిక్తలు అధికార మును తగ్గింపవలెనని నిర్ణయింపవచ్చును. అందుచే స్టేటుకాన్సిలు వారి అధికారము పూర్తిగా తీసివేయవలసివో, తగ్గింపవలెనని యవకాశముని నాయభిప్రాయము."

రాష్ట్రములందును, ఇండియా ప్రభుత్వము నందును, ప్రజాభివృద్ధికి ఏకకాలమునందే ప్రవేశ పెట్టబడునటుల, భారతీయులు కృషినిలువలసి యున్నది. కేంద్రప్రభుత్వము నిరంకుశత్వమునకు నిలయుముగ నున్నంతవరకు, రాష్ట్రము స్వతంత్ర పాలనము తిన్నగ కొనసాగనేరదు. రాజెటువిల్లుల వంటి చట్టము లికముండును ప్రవేశ పెట్టబడి, ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలిగించుచునే యుండును. మాఖ్యనిషయము లన్నియు, ముందు గావించబడెడి నిబంధనలకు వదలివేయబడి, అస్థి పంజరముమాత్రమే విల్లులో మిగులుటచే, సంస్కరణము లింకను సంకుచిత మగుటకు మంచి యవకాశము గలదు. సమగ్రమగు స్వతంత్రపాలనము నీ తరుణమునందే పొందుటకై, భారతీయులు క్రబల మగు కృషిని నలువలసియున్నది. రేణుదీపమున, విల్లు ప్రజాంగీకారము బడయుటకు దానియందెట్టి మార్పుల గావించుట యవసరమో సూచించెదము.

బిస్మిల్.

భారత భూమి యందు నైస్వాధి కత్వము వహించి, యీదేశపు ద్రవ్యమును పుష్కలముగ ననుభవించి, అట్లదేశమునందొకను ఉపకారవేతన రూపమున హిందూదేశద్రవ్యము ననుభవించుచున్న సర్ ఓమూరుక్రేగారు, "నాడే ఎక్స్ ప్రెసు" కత్రికలో భారతీయులను కసిదీర దూషించుచు నొకవ్యాసమాను వ్రాసి. మితవాదులు, అతి వాదులుగూడ, వీరికిట్లుకు గురియ్యరి. కుట్రజేసెడి బ్రాహ్మణులు, మార్వారీ ఋణదాతలు, లాయర్లు మొదలగువారు, వీరిశాసములచాల బడిరి. మాంటు ఫర్లువిధానము జాతిభేదమును రూపుమాపునని, పూర్వాచారపరామితులు భయపడుచున్నటుల వీరు కనుగొనగలిగిరి! జాతులనుననుసరించి, ప్రభుత్వ ప్రాతినిధ్య ముండవలయునని, వీరుచెప్పుచు, అందోళనాకారికుల నడచివేయవలయు ననివీరు హెచ్చరించుచున్నారు. వీరికిట్లును విమృంచుటకు మే మిప్పుడు పూనుకొనలేదు. కాని రాజెటు విల్లు అనువసర మని వీరివ్యాసమానం దంగీకరించుట మాత్రము పితేపాంశము. వీరిలెలు వ్రాసిరి

"రాజెటు విల్లును గూర్చిన ఆశాంతి, హైందవ పరిపాలనపు ఆపరకర్మకు నిదోషముగ నున్నది. ప్రాతి విల్లులను తిన్నగ నుపయోగించువో, ఈ విల్లున కనవరముండదు. అని యన్నియు ప్రాతివై వాదులలో తేడంబడుటచే క్రొత్తి ఆపరకరమయ్యెను. కాని, తమ యొరలో నన్న కాననపరిపాలనన్నిటిని విడిచి, క్రొత్త కాననములొరకు బయటకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తలకెట్లుట వారి క్యూరెన్సు యున్నది."

అక్కరలేని రాజెటు శాసనము రద్దగునటుల, వ్యాసలేఖకు లేల ప్రయత్నింకగూడదు?

క్రొత్తముగాను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తముగాపు వివరములను క్రచురించిరి. దీనికి 100-కి 5 చొప్పున వడ్డీ యాయబడును. 100 రూప్యముల పత్రము 95 రూప్యములకే లభ్యమగును. 1945 సంవత్సరమునకు పిమ్మటను, 1955 సంవత్సరమునకు మించుకుండను పత్రములోని సొమ్ము తిరిగి చెల్లించబడును. ఋణపు మొత్తమునకు కలిమితి లేదు. 2-వ జులై మొదలు 30-వ ఆగస్టులోగ ఋణమునకు సొమ్మాయవచ్చును. వడ్డీ 15 ఏపిలువాటికిని, 15 అక్టోబరునాటికిని సంవత్సరమునకు రెండుమారులు చెల్లించబడును. వడ్డీపై ఆదాయపుకన్న విధించబడదు. కాని సూపర్ టాక్సు విధించబడును. ఇంకొక సౌకర్యముగూడ గలదు. 1920, 21, 22, 23, 25, 28, సంవత్సరముల యుద్ధపత్రములు ఋణమునకు సగదుక్రింద అంగీకరింపబడును. మార్కెటుధరలో లోటు గలుగకుండ, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఋణపు సొమ్ములో 100-కి 1 1/2 వంతున ప్రతివత్సరమును ప్రత్యేకించి యుంచెదరు. ఇట్టి సౌకర్యముల నిచ్చెడి ఋణమునకు, భారతదేశము విరివిగ ధన మొసగుట భావ్యము. ఈ ఋణము స్వల్పభమునకును సామాజ్యలాభమునకునుగూడ తోడ్పడును. యుద్ధఋణముల రెంటికిని, భారతీయులు విరివిగ సాయముజేసియుండిరి. అట్టి సాయమే యిప్పుడు చేకూరునని విశ్వసించెదము.

గౌ. రామచంద్రరావు ప్రభుత్వ ప్రయోగము గౌ. చింతామణి, రామచంద్రరావు, కామతు గార్లు ఆంగ్లదేశమునకు కలసి వెడలిరని మా పాఠకులకు తెలిసియే యున్నది. మార్గమధ్యమున వీరికి గలిగిన యిబ్బందులగూర్చి వీర తేదిన చింతామణిగారు లీడరు కత్రిక కిటుల వ్రాయుచున్నారు:

"31 మే తేదిన వర్షము లారంభమయ్యెను. అది నిన్నటి దినము ముగియబడిచెను. నాకావేగము తగ్గక, రేపటి దినము గాని ఏదేను చేరదు. ఆలూ మా గదిలోనికి వచ్చెను. మేము దాదాపు నీటియందే యుంటిమి. స్టీమరు ఆటబండినలె నటు నటు నూగసాగెను. వాల్లయిదు రోజులు మిగుల సవర్యముగ నుండెను. నేను కొంచెము లేచితిరుగగలిగితిమి. ఇంకను నాకు తలదమ్యుగనన్నదిగాని, సౌఖ్యముగలేదు. నేనందుచే విశేషముగ వ్రాయజాలను. రాజోపు వాగులో పొద్దు పెద్దదగ్గరకు బోయినపుడు బాగుగ వ్రాయగలను. ఇంకను 26వ తేదీ లాగా లండను జేరుటకు పీఠుండదని తెలియుచున్నది. ఇంకను 21 దినములా? ఎటుల జేరుదుమా తెలియదు. కామతు గారు మంచమునండి లేచుటలేదు."

వారావరణ మీసరికి చక్కబడి, వీరలకు దేహస్వాస్థ్య మొసగియుండె నని నమ్మెదము. నవరణ.

నిన్నటి కత్రికలోని, ప్రధాన సంపాదకీయమున, రెండవకాలములో చివరవంక్రి యందును, చివరనుండి 13-వ పంక్తియందును "స్వాయత్త శాఖలు" అనుపదమునకు బదులు "ప్రజాయత్త శాఖ"లని యుండవలయును, రెండవకాలములోనే చివరనుండి 16-వ పంక్తియందును, మూడవ కాలములో మొదలునుండి 14-వ పంక్తియందును "8-వ సెక్షను" బదులు "9-వ సెక్షను" అని యుండవలయును. ఈసవరణలను గమనింప పాఠక మహాశయులు బ్రాధితులు.

తిలకుగారు తిలకుగారు, శిరమునందు రక్త మధికముగ కూడుటచే, అస్వస్థులై యున్నారని, మద్రాసు టైముస్ కత్రిక కేతెంచిన ప్రత్యేకతంత్రీవార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఈ దేశాధినాతత్వనిగి త్వరలో శరీరము చక్కబడుగాక యని భారతీయులు దైవమును ప్రార్థించుచుందురు.

హిందూదేశ రాజకీయ సంస్కరణములు.

పత్రికాభిప్రాయములు.

వయోనికప తిక:- సంస్కరణముల ఫలితములు తగ్గి పోవునట్లు కనబరచి అందుమాలమున విల్లుకు నుభయముగ పార్లమెంటు వారంగీకరించుటకు చేయబడియొక యమా యక ప్రయత్నమువలె నున్నది. ఈవిషయములో మనమునకు నాలుగట్లు చెప్పుటకంటె చదుత్కారముగ తుయుత్పలిక ముగ చెప్పబడినవి. ఇప్పటికే చాల చిక్కగనన్న హిందూదేశ రాజకీయ సంస్కరణముల చట్ట మిందువలన మరింత దుర్బోధ్యములు కాగలవు.

ఇండియెండెంటు:- కొన్ని విషయములందు ఏమియన్న లాఁరింపబడినను విల్లు కాసింపబడిన వెళక హిందూదేశమున కిచ్చిచ్చికిరములగు గొప్పమార్పులు దావలననే గలుగకావు.

రీడరు:- ప్రస్తుతపు ఆకారమున నీవిల్లు ఎంతమాత్రమును తృప్తికరము కాజాలదు. ఉత్సాహము పురికొల్పటకు ఆమాత్రమున పనికిరాదు.

స్టేట్సుచు:- మాటలు చాల గులభములుగ నున్నను హిందూదేశపరిపాలనము నీవిల్లు పూర్తిగా మార్చివేయగలదు. ఈ రీతి నీవిల్లుకు కాసింపరయ్యు నుమాటలో కొంతకరకైన యధాగ్యమున్నది. కానన మాచరణములోనికి కమ్యున్సికచిల్లం విషయములందు ఇచ్చెముగల్గిన మార్పు లానించుట కధికారులకు విశేషముగ స్వేచ్ఛ యుంకండి. సంస్కరణములను స్థితిగతుల కనుబాటుగా జేయుటయందును కాగ్యమాపమున బెట్టుటయందును హిందూదేశమును బాగుగ నెట్టిగన పాలనాధికారులే ఎట్టి సంస్కరణముల నైన ప్రారంభించుటకు బహుభావకాళి యాయుబడెను. అయినను హిందూదేశ మంత్రీ రాజప్రతినిధిగారివై వెంటి అధికార ముంకనో దానివై చాల అంకితు లాధాపడియున్నవి. కాననములకు జేయబడు చిల్లరాధికారుల నీవిల్లు విశేషాధికారముల కొనగినదని చాలవరకు విమర్శింపబడవచ్చును.

విల్లు రెండవరాయము చదువుకుటవలనందు హిందూదేశ ప్రజల అభిప్రాయమున కనుగొనబడిన సంకలనము మాంటెగుగారి చర్యలేనట్లుతెలియుచు ఇగ్గీమనము ప్రతికల్పప్రాయమున్నది. విల్లులోని అంకితులు మే మొకభయ పడితిమో అంతిమిరీతిముగ నున్నవి. మే మనుకొనినంతకంటె గూడ నది విపరీతముగ నున్నది. పరిపాలనాపద్ధతి సంతయు సకలతేజక తనముస్తాకుసారము మార్చివేయుట కది ఇండియా మంత్రీ విశేషాధికారముల కొనగుచున్నది. ఈ మార్పులు మాంటెగుగారి దృష్టియ పరిపాలనా పద్ధతులకంటెను చాల అపాయకరములు. వాటిని పార్లమెంటువారందలు నెరిగించి నిరంతరము ఖండించి చివరకు ప్రోనీవేసెదవని మేము విశ్వసింపుచున్నాము. ఇండియా గల్గిన మెంటువారు ప్రచురించిన విల్లులో మొదటినుండి చివరకు కెండ్రివన, ఈదేశమందనేక వ్యాపారములందనేకనుండి పెట్టెం అపరిమిత పెట్టుబడి కట్టెననియు గలుగనట్టి పూచీపు విగ్నాటు లేనియు లేవు. ఆనేక జాతిమతగర్లకుల సమన్వితములు ఈ మహాభారత సామాజ్యచందలి అన్నితరుతుల వారిని క్రొత్తసభలందు తగిన ప్రాతినిధ్యముండునని పూచీల నిబంధం లేయు లేవు ప్రకటింపబడిన నిబంధనలం జేమైన నుండిన నుండవచ్చునేమో చెప్పుకాలము.

ఇండియెండెంటురీన్యూను:- మాకీత్వము కన్నకవిల్లు సాతులలో కమిటీవారి నూచలకు, మార్చి 5-వ తేదీనాటి నూచలకు కొంచెముమార్చితమున చేయబడినది. క్రొత్తఅంకి ములెములేవు. వాటిలో చెప్పినమాటలేకూడ చాలవరకు చెప్పబడినవి. హిందూదేశము క్రొత్తగా స్వపరిపాలనామార్గమున ప్రవేశ పెట్టబడుచు గావున దానిని విశేషముగ బంధించుటకు సుచంజము కాదను ఉద్దేశమున విల్లు నిడ బాగ రూకలో ననేక "ప్రావిజో"లు ఏర్పకబడినవని తోచుచున్నది. రాష్ట్రములకు మాత్ర మిమాత్ర మ్మోకస్వాకంత్రియ మియుబడుచున్నది గాని అచటగూడ నీ "ప్రావిజో" లుకరి మితముగ నున్నవి. *

అచ్యుతిబహు పత్రిక:- ఈ విల్లు చేకము నుత్సాహ పూరితము జేయునట్లులేను మితవాదులలో నతిమితవాదులు గూడ దాని వాదరింపజాలరు. నిజముగ మొత్తము నందలు దానినంతగా "భాతన" చేయబడ్డారు. ప్రజల స్వాతంత్ర్య సంరక్షణము, పారిశ్రామికాభివృద్ధి ఇవి రెండును చాల ప్రాముఖ్యతములు. వాటివద్దరించుటకు విల్లులో నెట్టి ఏర్పాటులు లేవు. ఇంక నీవిల్లు పార్లమెంటులో ఇంకను తగ్గించివేయబడునటు. అస్థితి నూహింపదు. ఇంక నిబంధనలు, ఉత్తరవులు మొదలగువాని జేయుటలో కార్యనిర్వాహకగర్ల మిన్న డెంత నిరంకుశముగ నున్నదో ఇకమిడగూడ నట్లే యుండవట్లు ఇండియాప్రభుత్వమువారు జేయవచ్చును.

సామాజిక సమస్యలు

(తెలుగు భాష)

సంకల్ప

సంకల్ప విశేషములు.

లండన్, జూన్ 14:—18, 19 తేదీలను గాని తదనంతరము సాధ్యమైనంత త్వరలో గాని సంవిమర్శకులను పూర్వముగ ప్రకటించెద రని యాటన్ తెలుపుచున్నాడు.

ఆస్ట్రీయన్ సంవిమర్శకులు

లండన్, జూన్ 14:—కవులను ఆధారము నధికారము ఆస్ట్రీయన్లకు లేకుండునని ఆలోచించుచున్నాడు. 17 తేదీన ప్రభుత్వమును ప్రాతినిధ్యముగలదిగా చేసి తురుష్క-రాయబారులతో గూడ ఈ విషయము ప్రస్తావించెదరు.

జర్మను-ఆస్ట్రీయన్లలో ఆక్షేపణనధులు.

వియన్నా, జూన్ 14:—జర్మను-ఆస్ట్రీయన్ల అంతరము సంధివరకుల సభిషేపించు నధులు జరుగుచునే యున్నది. ట్రైబునల్ కమిషన్లను గురించి గొప్పయోజనలను చేసి 'ఆస్ట్రీయన్ ల్యాండుటాగులో'ను 'హాబ్స్ బర్గ్' (రాజ్యాంగ సభ) సంధివరకులను సెలవేయుటకు సాధ్యముగ లేదనియు మరకులను చాలవరకు సెలవేయుటకు కష్టములేకుండ చేయవలయుననియు వక్రబంధము వ్యక్తపరిచిరి.

ఫ్రెంచి కార్మికపు చిక్కులు.

గనల పనివాండ్రు వైఖరి.

పారిస్:—పారిస్ ను జిల్లాలో సమైక్యము అందోళన చూపుచున్నది. పరిస్థితులు అనుకూలమగుచున్నవి. త్వరలో మరల పనిని ప్రారంభించెదరని అనుకోనుచున్నాడు. అతివాదుల రాజకీయ అందోళనమును ప్రత్యేకముగా గుర్తించిరి. మందుగనుల వాండ్రు సమైక్యము చేయవలసి అందరును తెలిపించుచున్నాడు. ప్రభుత్వచట్టములో కొంత తగ్గింపులు చేయుచుండవలయునని ప్రత్యేకముగా చేయవలయునని గూర్చి సరియగు అర్థమును చేయలేదని గనల పని వాండ్రు అసంతృప్తులను సమైక్యముగా 16 తేదీన నిశ్చయించుకొనిరి. 'సెనేటు' వారి చట్టమును అనుసరించక పూర్వము అమలులో పెట్టెదనని కార్మికమంత్రి నడున గనల పని వాండ్రు అందులకు తగ్గించెదరై. అంతేకాదు కార్మిక మంత్రివర్యులలో చేసిన అంతర్గతములను (ఇంటర్ యూనియన్) వారు గూడ సమైక్యముగా సానుభూతిని వాడెద రనుభవము కలుపుచున్నది.

దొరకనమువారియందు రాజ్యాంగ సభవారిగల విశ్వాసము. 240 మంది అనుకూలముగను, 191 మంది ప్రతిపాదముగను రాక్షసి బొగ్గు గనల పనివాండ్రు సమైక్యము చేయు కార్యముల గురించి ప్రభుత్వమువారియందు తమకుగల విశ్వాసమును తెలియజేసిరి.

నానాదేశ సంఘము

లండన్, జూన్ 14:—నేడు ఆల్బర్ట్ పురమందిరమున నానాదేశ సంఘవిషయక క్రమగతులు జరిగినవి. ఆరంభమున నానాదేశ సంఘసంవిధానము సమగ్రము కావాలను. అనుభవము కలిగిన కొందరియూ లోపములను సరిచేయు కొనుటయు మార్పులను చేయుటయు జరుగుచునే యుండును. సరిహద్దులను ఖండితముగా నిర్ణయము సంఘము వారు నిర్ణయింపలేదు. సేనాబలమును సుఖయోగించుటవలన గాక చరించుటవలననే సరిహద్దులు నిర్ణయింపబడతలెను. నానాదేశ సంఘమువలన నాటికాస్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగినదను వాదము సమంజసముగాదు. భాగస్వామిగా నుండ సంకీర్తించి యతడు సంయోగ వాటివల్ల విషయములను సంపూర్ణ వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము నెట్లు కోరగలడు? ఇట్లుగీత గూడ సమంజసమున 'ప్రాసమోగ'బడతలెను గాని తెలుకటిదుర్భావము పూర్తిగా తొలగుటకు కొంతకాలము ప్రాయశ్చిత్తవిధి అవసరము. ఆకాలము కొన్ని నెలలకంటె పొచ్చు నక్కరలేదు. బ్రిటిషు వారి భావమున నానాదేశ సంఘము ప్రధానస్థానము నాక్రమింపవలెను. దాని తత్వములనుబట్టి సంధి పరిశీలించుచునని రాబర్ట్ సెనేటు ప్రభువు నడిపెను.

సెనేటును నాక్కుగారి తీర్మానము.

నానాదేశ సంఘ సంవిధానమును సంధి వరకులనుండి తొలగించవలెనని నాక్కుగారు యజమానిని తీర్మానముచేసి

నమ్మకు లాసంగబడకుండ ఆమెరికా సెనేటు సభలో ప్రయత్నించుటకు డెమోక్రటిక్ సభ్యులు వాసింగ్టనులో సోక సభ చేసి నిశ్చయించిరి.

విమానసంచారము.

పారిస్, జూన్ 14:—అంతర్జాతీయ విమానసంచార సంవిధానము విత్తు పూర్తియైనది.

సంధివరకులకు ట్రైబు.

లండన్, జూన్ 18:—సంధివక్రమున జర్మనులు సంకీర్ణములు చేయుటకు మనమంతగా చేయవలసిన తేదియును లేదు. కరుణారమునకు గుండ్రము వరకు ఫిరంగులను పొచ్చుగా గురిపెట్టి బెల్లెనుచున్న గుండ్రములనుబట్టి సంధి వరకులను. నేనలోనుండి తగ్గింపుబడిన సైనికులకు తగిన యుద్ధోగములు దొరకకపోవుట వనిలేకపోవుట అభ్యాసము చాలకపోవుట తగినజీతము లేకపోవుట మున్నగు నాగ్రహ కారణము లధికముగానున్నను కఠినములగు మరకులనువిధించవలెననియే వారందరకు కోరుచున్నాడు. అందువలననట్టి సంధి నిజరహస్యము దొరకన మొక్క దినమైన నుండ జూలై 20 ప్రభుత్వసభ్యులకు సుప్రముగ తెలిసియున్నది గాని జన సామాన్యము సంధి వెంటనే జరుగవలెనని కోరుచున్నాడు. సంధి జరిగిన గాని తేజమున కాంతి కలుగదని తలంచుచున్నాడు.

పరాసు నాకలు.

పారిస్, జూన్ 14:—పరాసు దొరకనమువారి వివిధమున పరాసునాకాస్వామ్యముల నిమిత్తము రిలక్షులనున్న నాకలను కంపుటకేర్పాటు చేసితిమని ఆమెరికా వాకాదోక సంఘమువారు తెలిపిరి. నితరు ఆమెరికావారు కోరి తీసికొనిన 2 లక్షల టన్నుల నాకలను మరి 10 నెలలకాటికి ఆమెరికా వారిచున్నట్లు రాయబారులను జరుగుచున్నది.

ఇంగ్లాండు

మాంటాగూ నక్షమువారి పంతనము (మదరాసు ట్రైబ్యు ప్రత్యేకంత్రివార్తలు)

లండన్, జూన్ 18:—లోకమాన్య తిలక్ గారు బ్రాహ్మసేవ్యులలో మెదడు సంకల్ప రక్తసాక్షము తెగుట యను వ్యాధివలన దాక్టరు నాయకుగారు లండన్ నగరము న వ్యూహాగమనము చేడితులై యుండుటవలన తమ వాంఛితము నిరభ్యంతరముగ కొనసాగ గలదని మాంటాగూనక్ష వారు కంకశించుచున్నాడు. కాని కెల్మీగారవ్యధే వని ప్రారంభించిరి. దాక్టరు నాయకుగారు రహస్యతతో నున్నను వ్యతిరేక వార్త వ్యాపకమయినట్లు.

మెహతా గారు.

ఇండియా తేజమున బాధ్యతాయుత పరిపాలనము నేర్పరుచుట అత్యవసరమని మెహతాగారు పాటుమాటు గజెటుకు ప్రాసిరి. వారి నిర్వహణపరిపాలనము రుశింపలేదు. బొంబాయి రాష్ట్రము చాల అభివృద్ధిని బడసినదిగాన నవట వెంటనే బాధ్యతాయుత పరిపాలనమును పూర్తిగా నేర్పరచి పరిశీలనదగునని మెహతాగారు నూచించిరి. ఇండియా తేజమునకు సంపూర్ణాధిక స్వాతంత్ర్యము నియ్యకలెదనని.

అనిబిసెంటుగారు

అనిబిసెంటుగారు పలువురితో విడివిడిగ మాన్యుటించుచున్నాడు. ఆమె మాంటాగు కక్షమునకు చేసినదైనను, వీలైనంతవరకు సదుపాయములను బడయుటకు ప్రయత్నింపవలెనట్లు మె నూచించినది. ప్రస్తుతము బ్రిటన్ తేజమునకు వచ్చిన భారతీయులలో బిసెంటుగారు కోరినట్లే కోరుచున్నాడు. పెక్కుమందిగలరు. వారివందరిని ఇండియా కార్యాలయము వారి దారింపుచున్నాడు.

పార్లమెంటు సంయోగ సంఘము

ఈ సంఘమువారి సెలలో పనిప్రారంభింపజాలరని యు జూలై 20 యంతయును పూర్తిగా వదిలేసెదరనియును తలంపబడుచున్నది. కరతాలమున గాని యీచట్టము ప్రభువుల సభకు పోజాలదు.

కరీబీలనము.

ఇండియా సంబంధములగు వార్తలు బ్రిటన్ తేజమున పరిగా తెలియుటలేదు. ఇండియాలోను ఇంగ్లాండులోను గూడ నానాదేశ రెండుపాములు తరికింపబడుచున్నవి.

డెయిలీ హెరల్డు.

డెయిలీ హెరల్డు వ్యతిరేక కార్మిక సంఘము వారు క్రొత్తగా ప్రకటించుచున్నాడు. ఈవ్యతిరేక భారతీయులవల్ల పోషింపబడుచున్నది. ఇది కేవలము బిసెంటుగారి వ్యతిరేక దీనికి కార్మికసంఘమువారు భవమును వ్యయపరుచుట లేదు. దీనివైని వారి యాజమాన్య మేమియును లేదు అని నానాబుర్ ప్రతిక ప్రాసిరి. ప్రజలలో నిది కొంత వింతను కలిగించినది. ఈవారయే నిజము లయ్యో నిది కేవలము బిసెంటుగారి వ్యతిరేక. ఆ కక్ష వారు తమను గూర్చి తమ వ్యతిరేక లో వ్యాసుకొనుచున్నాడు. అట్టివో కార్మిక సంఘమువారి వ్యతిరేకముని దానిని పిలుచుట అనుచితము.

విలియం ఆరమ్మబీ గోరుగారు.

హానరబిలు విలియం ఆరమ్మబీ గోరుగారికి ఇండియా తేజమునం జేదెన నవ్యోగమియ్యదగునని పాటుమాటు గజెటు ప్రతిక ప్రాసిరి.

యూనియన్ నిస్టు గవర్నరులు.

మాంటాగూ సంస్కరణములు తిన్నగా వదిలేయవో ఆఫలితము ననుభవించుటకు యూనియన్ నిస్టులే గవర్నరులను గా నియమించుటకు మాంటాగూ గారు యత్నించుచున్నారని పలువురు తలంచుచున్నాడు.

దాక్టరు నాయకుగారు ఇంగ్లాండులో ప్రవేశించిరి.

కార్మికుల తొందరలు.

లండన్, జూన్ 18:—యధ్యధ్యకుల వన్నిటిని స్థిరపరచవలెనని కార్మికులు కోరుటచే నాకానిక్కా యాంత్రిక యజమానుల సంఘములవారు యధ్యధ్యకులయందు వారమునకు రిలక్షింగులను తగ్గించవలెనని ఆందోళనముచేయవారంభించిరి. వారి ట్రీపుడు కట్టుబట్టివో తొందరలకు కారణమగును. కాంతిసమయమునందు గూడ గొప్ప ప్రభావవైకా నాగరిక వైకాముండవలెనని గిట్టుపాటునందు మార్పులు చేసు గారు చేసిన యుపశాసనము వలన చాల వాదప్రతివాదములు మరల జరుగగలవు. డెయిలీ న్యూసు వ్యతిరేక ఖండనము నపుడే మొదలైనది.

నూలుసరకుల తగాయిదా.

లండన్, జూన్ 18:—నూలుసరకుల యజమానులకు పనివాండ్రును లండన్ లో కార్మికమంత్రిగారిని కలిసికొనవలయునని యజ్ఞాపించిరి.

వివాహబంధచ్ఛేదనము

లండన్, జూన్ 14:—వివాహబంధచ్ఛేదనమునకై కన్యమిస్టరు ప్రభుత్వ అడ్మినిస్ట్రేషన్. ద్యూత గారు ఆక్షేపణను చేయుచున్నాడు.

కేంద్రవైద్యులకళాశాల

లండన్, జూన్ 14:—అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయమున కేంద్రవైద్యులకళాశాలను (కోయల కాలేజి ఆఫ్ సర్జన్సీ) నున్న కేంద్రవైద్యుల కళాశాల (కోయల కాలేజి ఆఫ్ సర్జన్సీ) యందు సభ్యత్వమును బడయుటకు అర్హులనియు ఆకళాశాలలో ప్రవేశమును సభ్యులుగ తేర నవసరము లేదనియు 'కోయల కాలేజి ఆఫ్ సర్జన్సీ' నిశ్చయించిరి.

విజయమునము

లండన్, జూన్ 14:—గ్రేటుబ్రిటన్ తేజమునందంతటను యీ వక్రములు విరివిగా విక్రయింపబడుచున్నవి. భవము గలవారు ప్రకటనలను చేయుచున్నాడు. బాంకు లలంకరింపబడినవి. పార్లమెంటు సభ్యులు పలువోట నుకన్యసింది ఋణమునుగూర్చి తెలిజెప్పుచున్నాడు. సైనికులకు ఆరామాదులు సముద్రతీరస్థలముల నున్న గుల్లెల స్థలములయందు సచ్చజెప్పెదరు. ప్రకటించబడిన దినము మొదలు బాంకులలో పని చాల పొచ్చినది. తిన్న మొత్తముల నియ్యవారు టపాల కరీబీలయెద్ద నెడ తెరిపి లేకుండుచున్నాడు. పెద్దకర్త సంఘముల వారు బాంకులలో కొనుచున్నాడు. ఋణము తద్దకులు ప్రజలకు సంకల్పిని కలిగించెనుటకీది గొప్ప నిదర్శనము. ఈ క్రొత్తములు కలిగించిన ఆకర్షణము వలన నితర తనభావకముల భర కొద్దిగా తగ్గినను క్వరలో సంతోయ చక్కబడగలదని తలంచుచున్నాడు. ఈ క్రొత్తములను మొత్తమునందు కొద్దిభాగమును మాత్రము ఈసంకల్ప రత్న రికగును పూర్తిచేయుటకు వినియోగించి తగ్గిన మొత్తమునందను తెనుకటి ఋణముల తీర్మానమునకు వినియోగించు రని తలంచుచున్నాడు.

నూతన రాష్ట్రీయ సేన.

లండను, జూన్ 14:— మొదట జనరల్ ఎఫ్. ఎం. స్పెయిరు, హెచ్. బి. వాకర్ గార్డు రెండవ లండన్, దక్షిణ సుబాల్ముల నూతన రాష్ట్రీయ సేనకు అధికారులుగా నియమించబడిరి.

కొంటెను మార్కెట్ విజిని కట్టుకొనుట.

లండను, జూన్ 14:— దక్షిణ సుబాల్ముల కొంటెను మార్కెట్ విజిని కట్టుకొనిరి.

అల్లాంటికు సముద్రవిమానసంచారము.

నెంటుబాన్, జూన్ 14:— వికర్మలోని రాయలు విమానము నేడు ౧౦-4-18 ని క్ష (గ్రీనివిచ్) బయలుదేరినది. కెప్టెన్ ఆల్బాన్ వాయువును, కెప్టెన్ నెంటు ప్రావీణుడు.

మరణము.

లండను, జూన్ 14:— వీరేశ్వరస్వామి స్వామి గారు మృతిచెందిరి.

విల్లండు సమస్య.

లండను, జూన్ 13:— ఎక్కడ చూచినను విల్లండు కనుస్యయే వర్ణింపబడుచున్నదిగాని యిది యంతయును కృత్రిమాంధోళము. ఆమెరికా అధ్యక్షక నియోజనము దీనికి మూల కారణము. ఆమెరికాలో నన్ను విల్లండు అతివాదులు నీను ఫేవరులతో కలసి కనిపియు చున్నారు. విల్లండు సభాకతిగా రీ విషయమున కల్పించు కొందురని తోచదు. బ్రిటిషువారు రూలరులు నైతము విజేయల సంబంధము సంగీకరించుటలేదు. ఇటీవల విల్లండులో ప్రతినిధులు ప్రచురించిన ప్రకటనమును దెయిలీన్యూస్ పత్రిక పరిహసించినది. ఏదో యొకటి జరిగి కలెనని అందరును తలచుచున్నారని జర్మనులు సంకేతము చేయువరకును ఎట్టి మార్పును జరగ విశేషమని చూచుచున్నారు. సంకేతములు జరిగినవెంటనే కట్టుదలతో కనిబరిపె శర. ఫెడరలు ప్రభుత్వము ఏర్పడునట్లున్నది.

ఇటలీ

ఇటలీలో పారిశ్రామిక అల్లరి.

రోము, జూన్ 14:— జీవీవాలో పారిశ్రామిక అల్లరులకు గురించి సభ జరిగినది. వందల కొలది జనులుబంధించబడిరి. బ్యాంకులు, మరితర కార్యాలయములు మూయబడినవి. బ్రాములు నిలిచి పోయినవి.

రుష్యా

రషియా ఎట్రస్టెన్యము.

స్టావ్రోపొల్, జూన్ 14:— ఎట్రస్టెన్యమునందీ కరా రియగుచున్న నైకుల నందరిని సర్వశాధికరియు, ట్రాటు స్పీకరును, కలెనరుగ కేటించు చున్నారు.

మాగ్యారు బోల్షివిక్కులు.

లండను, జూన్ 14:— మాగ్యారుబోల్షివిక్కు లధికారము వహించినంత నె స్టావ్రోపొల్ బ్రాస్విల్వ్యానియాలలో విప్లవమున కలిగించు తలంపుతో వారు కొందరికి ఆయుధసామగ్రిలను ధనమును నిచ్చి కంప శారంభించిరి. అందులకు ప్రతికారముగ నియమితసరిహద్దును దాటి రుమేనియావారు దాడిచేసిరి. మాగ్యారు లెన్సిసారులు తలపడినను జోస్థానకులు మాత్రము సరిహద్దు సరిగ్గమింపలేదు. రుమేనియావారు దాడిచేసిన సాగించిన బుదాపెస్టు శాక్రమించి బోల్షివిక్కులను రూపుమాపియుండురు గాని మిత్రమండలి వారు వారియటలేరు రుమేనియావారు రకస్పందనమును చాలించిరి. అందులను మాగ్యారులు తమ సేనలన్నీటిని జట్టులవైకి నడిపిరి. జట్టులు యుద్ధమునకు ౩౫ సంకీకరించుట తన్ను మాగ్యారుల దాడి యిప్పుడు నిలువబడినట్లున్నదిగాని వారతి శ్రీధులుగా సేనలను సమావేశము చేయుచున్నారు. వారిచర్యల వలన వారిదౌష్ట్యము విడితయగుచున్నది. స్టావ్రోపొల్ ఉత్తరమున మాగ్యారులు తీవ్రముగా తలపడుటనుబట్టి చూడ వారు ఉత్కలనముతో జొరబడి గమ్యబోల్షివిక్కులకు తోడ్పడ గోరెట్లు గోచరించుచున్నదని, జోస్థానకు అధికారులు తెలిసిరి.

కోల్పాకు దొరతనము.

పొర్టో, జూన్ 14:— రుష్యాలో జనరలు కోల్పాకు ప్రభుత్వమును జపానువారు ప్రత్యేకముగా సంకీకరించి రని ఆమెరికావారు తేసిన ప్రకటనను నిరాధారమని జపాను ప్రతినిధులు ప్రకటించిరి.

ప్రథమ ఆంధ్ర సహకార సభ

జూన్ ౨౨, ౨౩-వ తేదీలను బెజవాడలో జరుగును.

ఆంధ్ర చేతనమయ్య లనేకములు చర్చకు వచ్చును

ఎల్లరు రా ప్రార్థితులు

హాల్లండు

జర్మను నాకానిరోధము

పారిస్, జూన్ 14:— జర్మనులు సంధిపత్రమున సంతకములను చేయనిచో మరల నాకానిరోధమున కేసామగ్రిలనుగూడ పోషించుటను నిరోధించుటతో తోడ్పడలేనని మిత్రమండలి వారకుగా హాల్లండువాడు నిరాకరించిరి.

జర్మను

ఎస్తోనియా-లెటులాండు.

బెర్లిన్, జూన్ 14:— నిన్ను సోమము దెమాక్రిటుల మహాసభ జరిగినది. మిత్రమండలివారి సంధిపత్రముల వాడే పింతుట కీ సభ జరుపబడినది. ఎస్తోనియా లెటులాండునందీ జర్మను సేన వెనుకకు పిలువబడెను. కోర్లండునందీ రెండు దివిజను తిదివరకే పురలినవి. వానిని వచ్చి మిత్రమయ్య వారు హాల్లండువారి వైకి పంపెదరు. ఎస్తోనియనులతోను లెటులాండు ఇత్తుకు యుద్ధము ప్రారంభించిరి. విరమించబడినదని హాల్లండు స్పీకరు సభలో నడిపిరి.

బి. యన్. రైల్వే.

కరగల్గూరు కర్మాగారపు పనివాండ్ల విజృంభము.

కలకత్తా, జూన్ 13:— బెంగాలు శాసనసభ రైల్వే మెంబరులలో ఇంజనీరుగారగు డబ్ల్యు. యెఫ్. గిట్ నెక్ గారు కరగల్గూరు కర్మాగారపు పనివాండ్ల తమకు శీతమును ఎక్కువకావలసినదని కోరిన విజృంభి లేఖనమును కూర్చింది తీరుగ తెలియపరచుచున్నారు. ఈ ఆ విజృంభి లేఖనమును గూర్చియు శీతపుకరవును గూర్చియు విచారించుచునే యున్నాము. కావున ఆయాసంగతులు విచారించి నెరవేర్చుటకు కొంతకాలము పట్టును అంత నేచియుండవలెను.

మూలక వాలే కేసులు.

వెంటురుగారి అగ్రాహారాధికర్యముక్రింద చున్న నైసిక కానన సంఘమువారు మూలక వాలే వద్ద గవర్న మెంటువారికి కృతిరేకముగా జరుగబడినసభను గురించి వెంటనే రైలు కట్టలను మున్నగువాటిని పాడుచేసినందులకున్న కట్టుకొనబడిన 80 మంది ముదాయిలమీద గడచిన సోమవారమునాడు తీర్పు చెప్పుబడెను. వారిలో 5 గురు మొదటి తరగతిలోను, 6 గురు రెండవతరగతిలోను, 10 మంది 3-వ తరగతిలోను 9 ముందుగురు 4-వ తరగతిలోను విచారణచేయబడిరి. మొదటి తరగతిలోని 3 గురు విడుదలచేయబడిరి. ఇద్దరికి యాకట్టర్ ద్వీపారతరవాసశిక్ష విధించిరి. 124 పెక్కును ప్రకారము వీరి ఆస్తి స్వాధీనపరుచుకొనిరి. రెండవతరగతిలోని వారందరు విడుదలచేయబడిరి.

3-వ తరగతిలో ఇద్దరిని విడుదలచేసిరి. 8 మందరికి 6 మాసములు తైదుచేసిరి.

4-వ తరగతిలో ఒకనిని విడుదలచేసిరి 6 గురికి ద్వీపారతరవాసశిక్ష విధించుచు వారి ఆస్తిని స్వాధీనపరచుకొనిరి. ఇద్దరికి మరణశిక్షవిధించిరి.

అమృతబహుప్రతిక ధరావర్తు:—జూన్ 13 వ తేదీని కలకత్తా నౌకొత్తలో అమృతబహుప్రతిక కంపెనీవారి తరపున వారి శ్వామివాది ఇండియా పత్రికా కాననము 17 వ పెక్కున నడువరించి ఏప్రిలు 15 వ తేదీని బెంగాలు గవర్న మెంటు వారు ఆపత్రిక అడివరలో కట్టిన రూ. 5000 ల ధరావర్తును స్వాధీనము చేసికొనుచు నిచ్చిన ఉత్తరవును ప్రోసిజరు గోరుచు ముఖ్య శ్వామిమూర్తిగారి యెదుట పిటిషను పెట్టిరి. కోర్టువారు పిటిషను విచారించ సంకీకరించి జూలై 10 వ తేదీని విచారణ జరుగు నని చెప్పిరి. ఆ తేదీని పిటిషను విచారించబడునను సంకీతి బెంగాలు గవర్న మెంటు వారి ముఖ్య కార్యదర్శికి తెలుపబడును నని.

స్థానిక వార్తలు.

శాసనసభ:—నక్షాశిక్షకు జమీందారులతో డి. ఆర్. రామచంద్రయ్య గారు శాసనసభ్యులుగా ముహూర్త నామినేటు చేయబడిరి.

మదరాసు కామర్సు సంఘము:—కామర్సు సంఘమునకు సర్ బెర్నార్డు హంటరు గారి స్థానే జె. ఎన్. సింసను గారు ఉపాధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి.

బర్మాచమురు లాభములు:—బర్మాచమురుమొఘమువారికి 8805000 పౌనులలాభము వచ్చినది. నూటికి 80 వాగిన లాభము వందపెట్టెటను నది ప్రకటించబడినది.

రామమోహన సభ:—రామమోహన సభవారు 226 తేదీ ఆదివారమునాడు కాలము 5 1/2 గంటలకు నీతా కల్పాని నాటకమును ఇల్లొరియా కట్టకు మందిరమున వర్జి ర్పించురు.

మదరాసు మెయిలు:—మదరాసు మెయిలుపత్రికా సంపాదకులగు డి. స్కాటు (రైమెసరుగారు కొద్దిదిని ములక్రిందట ఇంగ్లండునకు ప్రయాణమై వెళ్లిరి. తెలియుచున్నది.

అల్బూమినం ఫ్యాక్టరీ సమస్య:—ఫ్యాక్టరీలో సమస్య కట్టిన కూలివాండ్లందరు తే దుదయకు తొమ్మిది గంటలకు ఫ్యాక్టరీ మేనేజరు హానిని కలిగికొనిన కూలివాండ్ల నిర్దురుములను వారు విడిచిరి అధికారులు తేడు ప్రకటించిరి.

నెల్లూరు లెంపరరి మున్సిపుకోర్టు:—నెల్లూరునందు రెండవ లెంపరరి ఆడిషనులు! డిప్యూటీ మున్సిపు కోర్టును జూలై 7 తేదీని నిర్మించుటకును నడవకోర్టు కార్యములు ప్రస్తుతపు నెల్లూరు మున్సిపుకోర్టునందు జరుపుటకును ప్రాకొర్టువారు ఉత్తరువులను పాలించినారు.

కార్మిక సంఘము:—చెన్నైలో పింతురు కార్మిక సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద, తాంసనకంపెనీ కార్మికుల సహాయార్థము రేపునాడు కాలము 8 గంటలకు ఎంక యిరు సినిమాదర్శనమును ఫలమున నొకసభ జరుగును. వారి సర్వోత్తమ రావు, నుబ్రహ్మణ్యశివగార్లు మున్నగువారు ప్రస్తుత శీతకీర్తిని గురించి మాటలాడుదురు.

శ్రీధరవత్తత్వ బోధిని సభ:—ఈ సభ వారి యాదరణక్రింద తియ్యలూరిలో హైస్కూలు భవనమున శ్రీమాకా వండిత డి. లక్ష్మీదాసయ్యలవారు 20-వ తేదీ కు ప్రవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు 'మారీచకవము'ను 21-వ తేదీ కనివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు 'సీతాపవరణము'ను 22-వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు 'సుగ్రీవపట్టాభిషేకము'ను సారికథా కాలక్షేపము గానించురు. ఆచార్యులు వారిచే ప్రవచనము చేయబడుచున్న శ్రీధరవత్తా సిరీసులో రేపు కుక్రవారము 7-వ అధ్యాయము ప్రారంభమగును. ఆచార్యులవారు జూలై 15-వ తేదీకలకు చెన్నైలో 'వరదా' చిత్రమునకు విధిలో 111-వ సంబంధం గృహమున నిరసించురు.

WANTED.

English and Telugu Compositors.
Apply in person ;—
Andhra Patrika Press,
No. 7, Thambu Chetty Street,
MADRAS.

అక్కింగు వాతావరణ కాస్త్రజ్ఞుడు.

Magyar Bolsheviks.

Vehement Agitation.

LONDON, June 14. Reuter learns officially from a Czecho-Slovak source that when the Magyar Bolsheviks assumed power, they began a most vehement Bolshevik agitation in Slovakia and Transylvania, supplying arms and money to agents with a view to fomenting a revolt. The Rumanians were with an incursion beyond the demarcation line. The Czecho-Slovaks, however, observed the line, despite continual attacks by the Magyars. Subsequently the Rumanians, at the request of the Allies, stopped the successful advance which might have resulted in the capture of Budapest and the overthrow of Bolshevism. This enabled the Magyars to concentrate all their forces against the Czechs, who had no intention of fighting. The Magyar advance, however, now appears to be stopped. The attacks revealed, nevertheless, the dangerous character of Magyar Bolsheviks, who are feverishly organising great armies. The fact that the Magyars attacked most vehemently in the north-eastern part of Slovakia proved their intention to break through into Ukraine and join the Russian Bolsheviks.

The League of Nations.

Lord Robert Cecil's Views.

LONDON, June 14. At the League of Nations' demonstration in the Albert Hall to day, Lord Robert Cecil said that the League was not intended to be a finished product. He hoped that when experience revealed practical defects, changes would be unhesitatingly made. The League had not made the frontiers unalterable, but the required alterations must be made by discussion, not force. Lord Robert Cecil refuted the objection that the League diminished national sovereignty, and asked, who had ever heard of men entering into partnership, yet claiming complete freedom of action in partnership affairs? He agreed that Germany must be included, but we were entitled to require that she should undergo certain novitiate, proving that she had finished with the past. He saw no reason why the novitiate should exceed a few months. The League must be a fundamental principle of the British policy and the Treaty must be judged by its principles.

America and the League.

Senator Knox's Resolution.

WASHINGTON, June 14. A conference of Democratic Senators decided to endeavour to prevent the vote on Senator Knox's resolution to separate the League of Nations Covenant and the Peace Treaty.

Estonia and Lettland.

Withdrawal of German Troops.

LONDON, June 14. BERLIN.—At yesterday's sitting of the Social Democratic Congress to protest against the "Entente's" demands, Herr Noke announced that German troops were being withdrawn from Estonia and Lettland. Two divisions had already been withdrawn from Courland, and would be used against the Poles in West Prussia. No German troops were now fighting against the Estonians and the Letts.

Arrest of Countess Markievicz.

LONDON, June 14. The Countess Markievicz has been arrested in Dublin.

German Blockade.

Holland's Inability to Co-operate.

LONDON, June 14. PARIS.—The Dutch Government has announced its inability to acquiesce in the Allies' request that Holland should co-operate in the blockade of Germany in the event of Germany's refusal to sign the peace treaty.

Russia and the Allies.

Recognition of the Koltchak Government.

LONDON, June 14. PARIS.—The Japanese delegation emphatically denies the American reports that Japan has separately recognised the Koltchak Government.

Aerial Navigation.

International Convention.

LONDON, June 14. PARIS.—The drafting of the International Convention for aerial navigation is now completed.

Trans-Atlantic Flight.

LONDON, June 14. ST. JOHN'S.—The Vickers-Rolls Royce machine, piloted by Captain Alcock, and navigated by Lieutenant Brown, began the Trans-Atlantic flight at 4.13 Greenwich time to-day.

The Peace Treaty.

Publication of Full Text.

LONDON, June 14. Reuter learns that the full Peace Treaty will be published on the 18th or 19th instant or as early as possible after that.

Obituary.

LONDON, June 14th.—The death is announced of Weedon Gross Smith.

French Labour Trouble.

The Miners' Attitude.

LONDON, June 14. PARIS.—The strike agitation in the Paris district is decreasing and the situation is easier. Early resumption of work is now expected. The Railwaysmen's Federation has repudiated the extremist's political agitation. On the other hand, a grave crisis has arisen as regards the miners, who have passed a resolution in favour of a general strike on the 16th instant owing to dissatisfaction concerning the interpretation of the eight-hour day in the Government Bill. They have rejected the Minister of Labour's offer to apply it before it is adopted by the Senate. It is feared that the Inter-Union Trust, which is an enlarged form of the English Labour Triple Alliance, will declare a strike in sympathy.

Chamber's Confidence in Government.

The Chamber has passed a vote of confidence in the Government, by 240 votes to 191, on the proposed interpellation regarding its measures in the event of a coal strike.

Austrian Peace Terms.

Consideration of Austrian Note.

LONDON, June 14. The Council of Four are in consideration of the Austrian Note and drafting a reply on the 17th instant. They will also interview the Turkish representatives on that date.

Protest Demonstrations in German-Austria.

VIENNA.—The Peace Treaty protest demonstrations continue throughout German-Austria. A particular objection raised regarding the disposal of the Tyrol. At a special session of protest in the Lower House of the Austrian Landtag, the speakers declared that the Peace terms were absolutely impossible and that the Allies would have to mitigate the conditions.

A Divorce Petition.

LONDON, June 14. The Duchess of Westminster has lodged a divorce petition. The Duke is defending.

Russian Red Army.

Drastic Measures Against Desertions.

LONDON, June 14. STOCKHOLM.—A message from Petrograd states that the Commander-in-Chief and M. Trotsky are adopting drastic measures to cope with wholesale desertions from the Red Army.

Industrial Unrest in Italy.

Demonstrations in Genoa.

LONDON, June 14. ROME.—Industrial unrest has led to demonstrations in Genoa. Hundreds of people have been arrested. The banks and business houses are closed. The trams have stopped running.

Royal College of Surgeons.

Concession to Allahabad Graduates.

LONDON, June 14. The Council of the Royal College of Surgeons of England has decided that the graduates of medicine and surgery of Allahabad University may present themselves for Fellowship without first becoming members of the College.

New Territorial Force.

2nd London and South Midland Commands.

LONDON, June 14. Major-Generals N. M. Smyth and H. B. Walker are respectively appointed to the command of the 2nd London and South Midland Divisions of the new Territorial Force.

The Cotton Dispute.

LONDON, June 13. The Labour Minister has invited cotton employers and operatives to meet him in London.

Dr. Nair in London.

LONDON, June 13. Dr. Nair has arrived in London.

Burma Oil Profits.

LONDON, June 13. The Burma Oil returns show that the profits amount to £3,305,000. A dividend of 30 per cent. is announced.

French Shipping.

Release of Steamers by America.

LONDON, June 14. PARIS.—The American Shipping Board has informed the French Government of its readiness to sanction placing of an order of half a million tons of shipping with the transfer flag on behalf of the French Government and shipowners. Negotiations are proceeding to release 200,000 tons of steamers, which last year United States requisitioned, ten months after the French had placed orders.

Indian Jails Committee.

Arrival in London.

LONDON, June 14. The Indian Jails Committee has arrived in England, and to-day watched the proceedings at the Children's Court attached to the London Police Court. The itinerary includes a tour through England, Scotland, America and Japan.

Victory Loan.

Vigorous Campaign.

LONDON, June 14. The Victory Loan campaign is being waged vigorously throughout the country. Hoardings are everywhere ablaze with posters. The banks are being decorated. An educational campaign has been inaugurated in the form of speeches by Members of Parliament everywhere. Open air talks on the loan will be included in the educational campaign now proceeding in the Army. As an indication of the popularity of the loan among all classes the publication of the prospectus was a signal for the bombardment of banks by city firms, while the Post Office, through which applications for small allotments will be made, is already receiving an extraordinary number of applications. The prospectus is cordially welcomed on the Stock Exchange, and although prices of some securities fell slightly in the face of attractive aspects of the new loan, it was generally considered that the funding operation of the new loan would eventually have a favourable effect on other securities. In view of free spending by the Government during the war great satisfaction is expressed that part from the amount required to meet the estimated deficit for the current year, the proceeds of the new loan will be entirely devoted to the liquidation of other former debt.

The Indian Reforms.

Montagu Party's Tactics.

LONDON, June 13. Mr. Tilak's illness with cerebral hemorrhage at Broadstairs and Dr. Nair's illness with heart trouble, in London are eliciting self-congratulations among the Montaguites for they have now the field clear for their views.

Meantime, publicity work is beginning. Mr. Welby is active and Dr. Nair is also able to write.

Mr. Mehta in the "Pall Mall Gazette" urges that the introduction of responsible government into India is an imperative necessity, but does not much like diarchy and suggests an experiment that Bombay, the most politically advanced province, be given full responsible government at once. India also needs complete fiscal freedom.

Mrs. Besant is giving out interviews, suggesting that she wishes, while a Montaguite, to screw more concessions out of him.

Indeed, this is beginning to be the attitude of most Indians here, who are being carefully shepherded by the India Office.

It is thought that the Joint Committee will be unable to commence work this month, but will sit all through July. But there is little likelihood that the Bill will reach the House of Lords before autumn.

The news is poor here owing, so it is believed, to a double censorship on all Indian news, both in India and here.

A good deal of interest is being shown by the publication in "Jana Bani" of the story of Indian backing of the new Labour journal, the "Daily Herald", which shows it is practically a Besant organ, with little, if any Labour money and no Labour control. These facts demonstrate the utter worthlessness of calling this paper the "Voice of Labour," since it merely voices the Besantites, who are speaking in their own paper about themselves.

The "Pall Mall Gazette" suggests that the Hon'ble William O'Shaughnessy, M. P., may be offered a post in India.

Many think that Mr. Montagu is working for the appointment of Unionist Governors so that they may take advantage of the failure of any part of the scheme.

The Irish Problem.

Ireland is rapidly coming to the front as an issue though the campaign is largely artificial owing to the needs of the American Presidential election and the working alliance of the extreme American-Irish with the Sinn Féiners.

It is doubtful if Mr. Wilson will make a "faux pas," since veteran British Home Rulers intend to permit foreign interference, while the "Daily News" actually jibes at much of the manifesto which the delegates recently in Ireland have now published.

Events are moving steadily in the direction of some form of federal devolution. Everyone realises that something must be done when peace is declared, but doubt is still felt whether anything can be done until the Germans sign, but the country will then insist upon prompt action.

Towards Peace.

To compel peace it is suggested that it will be unnecessary to advance far, since an adequate result is obtainable by large-scale long-distance bombing of Berlin and other towns.

It is noteworthy that discharged demobilised soldiers though on furlough many are driven by their own, mainly due to lack of appointments, work, and inadequacy of training and pay, are still very strong on a drastic peace.

The Government hence knows it would be unable to survive a day without adopting very vigorous methods. The country is nevertheless wishful for an early peace to enable normal life to be promptly reconstituted.

Labour Troubles.

It is very significant that the Shipbuilding and Engineering Employers' Federation has commenced an agitation for the reduction of the war bonus by five shillings a week, specially in view of the counter labour agitation for the conversion of all war wages into permanent wages. This, it insisted on at present, would be a certain cause of trouble.

A further huge polemic is likely to be started by Sir Douglas Hogg's championship at the Guildhall of a large democratic citizen army even in peace time. The "Daily News" to-day strongly attacks this proposal. ("Madras Times").

Mail steamer "Nallore" which left Bombay on the 24th May arrived at Marseilles on the 11th instant.

Indian Reform Bill.

Press Comment.

ALLAHABAD, June 18.

Commenting on the Government of India Bill, the "Pioneer" says:—The measure appears to be an ingenious attempt to minimise the effect of the changes with a view to facilitate their passage through Parliament, and it would seem impracticable in this case has been sacrificed to tactics. One result of the enactment of the Bill will be that it will leave the Government of India Act, an already dreadful piece of patch work, more difficult to construct than ever.

The "Independent" says:—Whatever may be its potentialities in certain contingencies, it is certain that the Act, after it has been put on the Statute Book will not by itself, make a new heaven and a new earth in India.

The "Leader" says:—In its present form, with all its safeguards and limitations, especially with regard to the Government of India, it is not calculated to cause satisfaction, much less to arouse enthusiasm.

CALCUTTA, June 18.

The morning papers to-day published the text of the Indian Reform Bill and noticed editorially. The Statesman says: Though its phraseology is simple, its proposals involve a revolution in Indian administration. There is at least some truth in the suggestion that the Bill is permissive in its general character. Considerable latitude would seem to be contemplated in the enforcement of the measure and the main initiative, both in adapting and working the scheme, may be in practice with the administrators who know India. Much will depend on the control still to be exercised over the Viceroy by the Secretary of State. The chief criticism of the bill may hinge ultimately upon the prodigious rule-making powers conferred by it on sundry authorities.

The "Englishman" protests strongly against the procedure adopted by Mr. Montagu in not taking the opinion of India on the Bill before its second reading in Parliament. The paper says:—The text of the Bill, as it is now before us, justifies our worst apprehensions. Indeed, the Bill is a great deal worse than we feared, for, as we read it, it actually proposes to relieve the Secretary of State and the Governor General-in-Council from all effective, statutory restraints, to throw the whole system of government in India into the melting pot for an indefinite period and, in short, to endow the Secretary of State with almost absolute authority to effect a constitutional revolution by rules. These methods of procedure are even more dangerous than Mr. Montagu's scheme of diarchy, and we trust they will be opposed vehemently and persistently, and finally rejected by the Imperial Parliament. From the beginning to the end of the text published by the Government of India we find no statutory safeguard whatsoever, no binding security for the vast material and financial interests that will be affected by this measure, and no statutory and unimpeachable guarantee, unless it be in the unpublished schedules that the several races and communities composing the complex fabric of the Indian Empire are to be adequately represented in the new councils.

The "Indian Daily News" says:—The Bill, as we now find it, is only a modified version of the recommendations of the Southborough Committee and the 5th of March Despatch. Those who have studied them, will find nothing new in the several sections of the Bill, practically the same things being repeated. In the legal language, the Bill is throughout interlarded with promises of a cautionary nature, the idea apparently being that India is to be started on the road to responsible Government, and, therefore, along road to beginners may not be advisable. As is well known the provinces are having a little of financial autonomy, but here too the point is simply hedged round with quite a number of provisions.

The "Amrita Bazar Patrika" says:—The Bill is not likely to create enthusiasm in the country. On the other hand, even ultra-Moderates will receive it coolly. As a matter of fact, people in general are now utterly indifferent about it. The two most essential things are the protection of liberty of subjects and the industrial development. The Bill makes no provisions for them. Fancy also that it is bound to be further whittled down, when it comes before the joint sessions of the House of Lords and the House of Commons, and, finally, before the whole House in Committee. When making rules and regulations the Government of India may also make the executive as irresistible as it is now.

B. N. Railway

Khargpur Workmen's Demands.

CALCUTTA, June 18.

In reply to the appeal for higher wages recently made by the locomotive workmen of the Khargpur workshops Mr. W. F. Gibbons, Acting Chief Mechanical Engineer of the Bengal Nagpur Railway, has issued the following notification:—"I have received an appeal from certain employees in these shops asking for higher wages and complaining of the existing high prices of foodstuffs. The appeal is receiving careful consideration, but it must be understood that some time must necessarily elapse before a decision can be communicated."

Mysore Soldiers' Board.

BANGALORE, June 18.

A Mysore Soldiers' Board to deal with all questions affecting the interests of serving, discharged and deceased soldiers and non-combatants and their dependants arising after demobilisation, has been constituted by the Government of Mysore. H. H. the Yuvaraja, Extraordinary Member of the Council, is the President of the Board; Mr. Mir Humza Hussain, member of Council, Vice-President; and in addition to the Inspector-General of Police, Inspector-General of Prisons, the Chief Commandant, Mysore State troops, the Revenue Commissioner and the Chief Secretary to Government, two non-official members will be nominated to the Board.

S. S. "City of York" which sailed from Bombay on the 26th via Karachi for London arrived at Suez on the 9th instant.

S. S. "City of Cairo" which sailed from Bombay on the 29th May for Liverpool arrived at Port Said on Saturday the 14th instant.

The Afghan Campaign.

No Change in the Situation.

SIMLA, June 18.

A Press Communique dated 18th June says:—Reports from Zhob State that there is no change in the situation.

The irrigation channel between Kapiq and Fort Sandeman has been restored and telegraph line repaired as far as Babar. A few small tribal gatherings are said to be six to eight miles south of Fort Sandeman.

An Afghan detachment of all arms is reported now to be on the Upper Kurram River between Kharlachi and Chakmardi, a glen south of the Kurram river about 12 miles from our border. The enemy appear to be apprehensive that we may make an advance in this direction. On the other hand a battalion of Afghan regulars, who were in Kaitu Valley close to where the river crosses the border, are reported to have been withdrawn to Matur.

A small force of tribesmen is still reported at Jagi maidan. Reports from Dikka state that the tribal gatherings about Hazarnad and Basawal have begun to disperse.

The Amir's letter regarding armistice has reached Simla to-day.

HE the Viceroy proposes to hold an investiture at the Viceregal Lodge about the middle of September.

Punjab Disturbances.

The Kasur Case Judgment.

LAHORE, June 18.

Judgment has been delivered by the Martial Law Commission, presided over by Mr. Prenter, in the Kasur supplementary case, in which three persons were charged under Sections 121, 148, 302 and 149 of the Indian Penal Code, as having been members of a mob who did rioting at the Kasur Railway Station on the 12th April. Two were sentenced to death and one was sentenced to transportation for life.

Dissolution of Commission.

Of the four Martial Law Commissions sitting at Lahore to try cases in connection with the recent disturbances under Ordinance 1 of 1919, the Commission presided over by Colonel Irvine closed on Tuesday after disposing of the National Bank loot case, in which one accused was sentenced to seven years' rigorous imprisonment, and the case relating to an attack on the Girls' Normal School at Amritsar, concluded on Monday, in which two were acquitted and six sentenced to transportation for life and forfeiture of property. Of the remaining Commissions, those under the presidency of Mr. Prenter and Mr. Justice Lewis Jones are expected to conclude their labours in a few days, while that presided over by Mr. Justice Broadway will probably not dissolve till the end of the month.

The Malakwal Cases.

Four cases in connection with the seditious meeting held at Malakwal followed by a plot to damage the railway lines and derail trains (which proved successful), in which 39 accused were sent up for trial, were decided on Monday, by Mr. Prenter's Commission. Of these, five were tried in the first batch, six in the second, ten in the third, and nine in the fourth. Of the first batch, three were acquitted and two transported for life with forfeiture of property under Section 124 (A) of the Indian Penal Code. In the second batch all six were acquitted of the charges under Section 147 of the Indian Penal Code. Of the third batch, two were acquitted and eight were sentenced to six months' rigorous imprisonment under Section 25 of the Telegraph Act, 1881, and of the last, one was acquitted, six were sentenced to transportation for life and forfeiture of property and two to death with forfeiture of property under Section 121 of the Indian Penal Code.

The Press Act.

"Amrita Bazar Patrika" Security.

CALCUTTA, June 18.

At the High Court to-day before the Chief Justice, counsel on behalf of Amrita Bazar Patrika Ltd presented a petition under section 17 of the Indian Press Act to set aside the order of forfeiture of security of rupees 5000 deposited by the press made by the Bengal Government on the 15th April. The Court accepted the petition and fixed the 10th July for the hearing of the application. The Court further directed that notice in writing of the day appointed for the hearing of the application be given to the Chief Secretary Bengal Government.

Brief Telegrams.

The mail steamer "Nora" which left London on the 29th ultimo and had on board the mails of the 5th instant arrived at Port Said on Saturday the 14th instant.

(Delayed in transmission.)

A Bombay telegram says:—Bhore Ghat has been the scene of a big landslide resulting in the blocking up of lines for some hours at a spot seventy miles from Bombay. It appears that a big boulder slipped off and fell on the viaduct connecting tunnels No. 22 and 23 situated between Reversing and Makarvadi stations. The viaduct was damaged and both up and down lines were completely blocked for some hours, trains being consequently held up. Single line has been cleared. It is believed that a fortnight will be necessary to clear the other line. In the meantime traffic is being carried on by single line.

The steamer "Bahadur" arrived with 180 heads of cattle from Calcutta. Owing to bad weather many cattle were killed and injured on the voyage and others died on landing. Fully half the number were destroyed in all.

A Burman has been sentenced to two years' rigorous imprisonment for cheating Mr. Charles Harding, a book-maker of Rs. 380 by means of forged tickets.

The Rangoon Stock Exchange has instructed its members not to deal in shares of Messrs. McKenzie and Co., Ltd., until the allotment letters have been posted.

Rice market:—No business was done. Speculative dealings were from Rs. 377.8 to Rs. 378.8 for June and July, and Rs. 380 to Rs. 381 for August and September.

A Eurasian convict named Mackil arrived to-day on "Bengala" in charge of Sergeant Bellsty. On the way to the jail Mackil persuaded Sergeant Bellsty to allow him to call at the house of his mother to see his child, his wife having recently died. Mackil then escaped and is still at large.

The Burma Oil Company's dividend is thirty per cent for the year on the ordinary share capital, equal to 45 per cent on the capital previous to the distribution of the bonus shares last year when 32½ per cent was paid. A sum of £189,000 is put to the General Reserve and the carry forward of £1,776,000 includes an estimate for excess profit tax of £1,580,000 calculated at the old rate of 80 per cent.

Commenting on the Reform Bill, the "Rangoon Times" says:—It is an amazing measure. The whole administration can be changed to anything that the Government think fit within certain elastic limits. Hardly a single principle is defined. Everything is left to the future and to some one else. The Joint Committee will insist on some more precise form being adopted in order to secure that the entire development be not left to chance or caprice. The outstanding feature of the proposals is their vagueness. Even with the carefully engineered clauses of demand for speedy action, we think that the measure cannot possibly be passed into law in its present form.

BOMBAY, June 19.

Another Swadeshi cloth store to sell purely indigenous cloth was opened last night at Morarji Goudas Market by Mr. Gandhi. One of the organisers of the movement Mr. Narandas Purshotandas, in opening the proceedings said that the necessity of opening the stores arose from the fact that there had been promulgated two swadeshi vows, the pure swadeshi vow and the mixed swadeshi vow. Those who had taken the first vow, found it difficult to obtain such goods from the existing stores. The stores they were opening would sell only goods manufactured from Indian yarn charging only five per cent on the cost price so that the buyers would get cloths at the cheapest rate. Mr. Gandhi in declaring the stores open, said that the swadeshi vow was necessary for the progress of a nation and if they took a vow to use swadeshi cloths only, they would achieve much. India, he said, produced indigenous cloth to the extent of one-fourth of its requirements only. He urged that the output should be increased. In the Punjab, Mr. Gandhi said, thousands of ladies of good family spun yarn in their homes and if the women of the whole of India were to do the same they could turn out swadeshi cloth in large quantities. If they could not take the vow of swadeshi for all things at least they could take the vow for the most necessary things such as cloth. They were he added, 56 lakhs of sadhus in India, living on public charity. If they were also induced to take to spinning yarns, the country would be immensely benefited. Mr. Gandhi then said that he had prepared after some discussion a third vow which permitted those who took it to dispose of costly foreign goods in their possession gradually and not to wear them on religious and social occasions.

అంధ్ర దృశ్యము.

మొదటి పుస్తకము వారం రూపాయల వరకు ఉంటుంది.

సర్వాంగ సాధారణము, పదార్థములు, యంత్రములు, వాహనములు, వాతావరణము, వాతావరణము, వాతావరణము, వాతావరణము.

రూ. 1-8-0. పాఠశాలకు.

అంధ్ర దృశ్యము వాతావరణము, వాతావరణము, వాతావరణము, వాతావరణము.

తామర తైలము

తామర, తీల, గజ్జిక, మంచిముదు

కచ్చి 1-కి. అ. 6. 12-కి. ర. 8-8. 10-కి. రూ. 25.

తామర ఒక విధమైన పురుగుల గలన చర్మమునూడ గాని, పెండ్లకలలో గాని, లోచనములలో గాని, గోళ్లలో గాని బుట్టచున్నది. పురుగులలోని కేదములబట్టి తామరలోను కెండు మాడు కేదములు గలవు.

గుర్తులు:—దురద, ఉంకరములనంటి చుట్టు, పాక్కులు, రసీకారులు, పెండ్లకలలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి, కొంచెముగా తేలి కేరీరములకు వ్యాపించి నిద్రపట్టిన బిజు పర్మములు.

చికిత్స:—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన కైద్యము:—1. మందు లోచనములలోనికి పోవుమును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తీరిగి పుట్టుకుండ కేయవలయును.

అమృతాంజనము డిపో

109, ఫోరెస్టర్స్ హార్డు, బొంబాయి, తంజావూరు, కచ్చిపర్తి, కచ్చిపర్తి.

ఆంధ్రదేశవార్తలు

రేమిడిచర్ల వార్తలు:—రేమిడిచర్లయందు గల శ్రీ నిధి మల్లేశ్వరాలయమునందు శ్రీ లక్ష్మీమంగళ కందుకూరి పీఠేశ్వరిగారి పంతులుగారి మరణమును గూర్చి విచారముచేయుగా నొకసభ గావించిరి.

సత్యనారాయణ పుస్తకాగారము, ధర్మశ్రేణియము:—కృష్ణజిల్లా స్కూల్స్ అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగారు, కలపటపు నుదర్శనరావుగారు ఈ గ్రంథాలయమును జూచి సంతోషపడెడి తమ యదాదామగు సభిప్రాయమును తెలిపిరి.

బరంపురం వార్తలు:—బొబ్బిలి గ్రామం కాపురములగు కొత్తా నరసింహం శెట్టిగారు ఈ మంగన్న శెట్టిగారు బీదల యడ కనికరించి బొబ్బిలిలో బీదలకు రోజు 1-కి 300 మందికి తక్కువకాకుండా అన్న సంతకర్పణయింపు మర్యాదగల బీదలకు మనిషి 1-కి రోజు 1-కి రు 0-4-0 లు చొప్పున నన్ను వారి స్వంతద్రవ్యము నిప్పించి బీదలకు చాల సదుపాయము చేసిరి.

ధర్మార్థకామమోక్ష పుణ్యమున సమాజ వర్ధంతి:—ఈ నె. 27 తేదీన ఈ సమాజవర్ధంత్యుత్సవము విశాఖపట్టణముజిల్లా చీపురుపల్లి తాలూకాయందు జరుగును గావున, దమర దయతో విశ్వేశ్వర బ్రాహ్మణులు. మ॥ రా. కృష్ణరావు శేషగిరిరావు పంతులు ఎం. ప. గారు, ఆ గ్రామసాధికత్వమును నహించ దయతో సంగీకరించిరి. జూన్ 27 తేదీ ఉదయము పొద్దినెడలలో నీగదామస్తేమనవద్ద దిగవలసి యుండును. బండ్లు బస్సులు భోజనములు మొదలైన యేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. —కార్యదర్శకులు.

ఉపాధ్యాయుల సభలు:—ప్రస్తుత ముపాధ్యాయులు తమ దుర్భరస్థితిని ప్రభుత్వమునాకి నివేదించుటకే, ఉపాధ్యాయ సమాజే మొకటి జరుపవలసి యున్నది. అది జిల్లా కోకటికప్పక జరుగవలసి యున్నది గాన ప్రతిజిల్లాలో నుండు ఉపాధ్యాయులందఱు నొకసభకు జరపి తేతనాభివృద్ధి విషయమై జూన్ నెల ప్రారంభవిద్యలో వ్యాసించునట్లు మన ఆమోదమును వెలుపవలసియున్నది.

కడవ సభ ఒకటినివారము రోజున జరిపి తీర్మానములను ప్రభుత్వమువారికి-త్వరలో అందజేసి ఫలమును బడయుటకై యిందుములమున ఉపాధ్యాయులందఱును ప్రోత్సహించ బడుచున్నారు. —కిరీటూరి భాస్కర నరసింహరాజు, పర్రాస.

శ్రీ సరస్వతీనిలయ భాండాగారము, పోలవూరు:—క్రొత్తపల్లి నరసింహుగారిచే స్థాపించబడిన ఈ భాండాగారము తగినంత అభివృద్ధిలోలేదు. సంస్థాతకులు ఎన్నో విధముల కృషిచేడి కృత్యప్రయాసలకు గడంగి అవ్వదగ్గవును సభలు చేయించుచున్నను, గ్రామములోని ప్రముఖులకు దీక్షించ దాదరణ ప్రాజ్ఞమగుటకేనే యిది కృష్ణపక్ష తు గా కరుని చందమున డీక్షించుచున్నది. శ్రీముత నరసింహుగారు యెన్ని ఉపన్యాసము లిప్పించినను ప్రయోజనకారి కాలేదు. పురాణములు చెప్పించినను, హరిభజనలు జేయించి ననుకూడ దీని సారస్వము సభ్యులకు తెలియలేదు. ఒక్క మొబరయినను, ఒక్కదమ్మిడియైనను చందాను భాండాగారమున కిచ్చుకపోయినను పట్టుదలతో శ్రీముత నరసింహం గారు దీనినిభివృద్ధికి ప్రయత్నించుచున్నారు.

అయ్యలవలయము ఆంధ్రగ్రంథాలయము:—1918 సంవత్సరము జూన్ నెల 11-న తేదీ బుధవారమునాటి సాయంత్రమున ధర్మవరమునందలి వరపతిసంఘ (కోఆపరేట్ వ్ సోసైటీ) భవనమున హత్రికంకరరావుగారి యాజమాన్యమున నొకసభ సమావేశమైనది. చెన్న ప్రయిందలి అయ్యలవల కళాశాలయందు తీర్చిదిద్దిన భిక్షుగృహమునందును సందరాజు రాజారావురావు పి. ఎస్. పి. సి. గారిచే ధర్మవరమున సంస్థాపించబడెదన్న శ్రీ ధన్వంతర్యాలయమునకు నిరుపేదల విశిష్టమైన రు 88-0-0 లకు ధర్మవరమునందలి శ్రీ శ్రీమూర్తి యొడయర గ్రంథాలయమునకు శ్రీముత కిరిపి అంబనీయలుగారి రు 99-0-0 లకు—ఈ సంవత్సరమునకు గాను విరాళముగా సేసగునట్లు ప్రస్తావించబడి యీ సంఘమునందు స్థిరీకరింపబడినది.

గుంటూరువార్తలు.

గుంటూరు ఆరందల్ పేటలో శ్రీ కృష్ణ దివ్యజ్ఞాన సమాజభవనములో ఉత్తరముగ వార్తాపత్రికలు చదువుటకు తగు సౌకర్యములు ఏర్పరుపబడినవి ప్రస్తుతము న్యాయుండి యా, ఆంధ్రపత్రికలు రచ్చయ్యచున్నవి. వ్రతీదినమును పదిమంది చదువుటకు రచ్చయ్యచున్నారు. ఈ భవనముయొక్క నిర్మాణములోను తరుతు దానికి కలయు ఉచ ప్రసనకులను ఏర్పాటు చేయుటకొరకును శాస్త్రపతి హనుమంతిరావు పంతులుగారు తమ కత్తియంతను భారపోసి ఉత్సాహముతో పనిచేయుచున్నారు.

సమాజాభివృద్ధికి మేధూని సహకారము గారును, జి. విశ్వనాథుగారును స్థాపనభివృద్ధికి వాల పర్తి వరసింహుగారును పాలుపడి కృషి సల్పుచున్నారు. ఈ వైసంఘము తరపున సమాజభవనములోనే రాస్తి హతకాల ఏర్పడియున్నది. అందు చటి దుర్గద్రవ్యరావుగారు, ఉపాధ్యాయులుగ నున్నారు. ఇవనదియని బాహు అరుదినము హజరుచున్నారు. హతకాల కొలదికాలములో అభివృద్ధి చెందునని నమ్ముచున్నారు.

బాలభట్టద్యయము.

ఈ ఉద్యమ విషయమై యియక లింకించి చూచిన, గుంటూరు మాత్రము, తక్కినపట్టణములలో గాక మెరుగునైన యుద్ధ దిద్దాలోచన చేయుచున్నది. కాని, కొలదికాలము క్రిందట కొందఱు బాహుచే బాలభటసంఘ మేర్పరిచి తక్షణపాదుటకై సంసిద్ధులైకాని సెలవులగుటచేతను ఉద్యమమునందు పెద్దలకు ఉత్సాహ పూర్తికలదుటచేతను, ఆ సంఘము తగిన తక్షణములోనికి రాలేదు. ఆంధ్రదేశ బాలభట్టద్యయ కమిషను గారగు అయ్యలకి వెంకట రమణయ్యగారు ఈ ఉద్యమవ్యాప్తికి కృషి సలుప మొదలిడిరి తెలియుచున్నది. వారు ప్రతి జిల్లాకును తక్షణస్థాన మేర్పాటు చేయుచున్నారని, బాలభట్టద్యయ వ్యాసములో వ్రాసిరి. తేనది సెలవులు సారము కావచ్చుచున్నవి. హత కాలము తెరవబడును. కాన, వెంకటరమణయ్యగారు ఒక పర్యాయము గుంటూరునకు విచ్చేసి ఇచ్చట సెక తక్షణ స్థానము త్వరలో ఏర్పాటు చేయుదు రని నమ్ముచు జేవుట ప్రార్థించుచున్నారు.

ఆంధ్రదేశములోని బాలభటులు సంవత్సరమున కొక తూరి ఒకచోట సమావేశమై సభచూడి ఉద్యమముయొక్క అభివృద్ధికి వలయు విషయములను గురించి చర్చలు సేయుట యుక్తము. ఈ సభ ఆంధ్రవిద్యార్థుల సభలు జరుగుచోట్ల జరుగుట చాల సమంజసమని నేను తలచుచున్నాను. —జేమూరి రామమూర్తి.

వార్షికోత్సవము:—గత కనివారము (14-6-19) తారీఖున శ్రీ మునుపల్లె విద్యార్థి జ్ఞానోదయ గ్రంథనిలయముయొక్క ద్వితీయ వార్షికోత్సవము మహారాష్ట్ర మునుపల్లె వెంకటప్పయ్య టి. పి. గారి ఆధిపత్యమున జరుపబడినది. సభ్యులును వారి మిత్రులును ఇంకను పురుషహాజరులకు సమావేశమయిరి. సభ యుమారు 4 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. కార్యదర్శిగారు సాంకేతిక నివేదిక ముచెప్పెను. కార్యదర్శిగారు సాంకేతిక నివేదిక ముచెప్పెను. తరువాత చిల్లర మాణిక్యారావుగారు దంటు వీరరాఘవ కవిగారును, మునుపల్లె నాగేశ్వరరావుగారును, చిల్లర వెంకటేశ్వర్లుగారును, మునుపల్లె వెంకటేశ్వర్లుగారును గ్రంథాలయముల విషయమై ముచ్చటించిరి. ఉపన్యాసానంతరము బాలరచే దంబవాదియకు నామాంకరముగల తెలుగు నాటక మొకటి ప్రదర్శింపబడెను. అటుపిమ్మట ఆ గ్రామసాధికగారు ఉపన్వసించిరి. సాయంత్రము ఏడు గంటలకు ముగిసెను. —గోపరాజు వెంకటచలపతి.

చీరాలపేరాలవార్తలు:—1918 సం. ఏప్రిల్ నెలలో ప్లేగుబాధ్యము పురమున ప్రవేశించి అనేకకుటుంబములకు తనపాట్లకు బెట్టుకొనినది. ఈ రోజులలోనే ప్లేగుప్రాధిగా తగ్గకముంజే ఇక్కల్లుముంజా జ్వరము తిరిగిగా వ్యాపించి బహు కుటుంబములకు హాడుజేసి ప్లేగురాక్షసిని తలగిన్నినది. దీనికితోడుగా సంధించిన కాటకమువల్ల తిరుటకు అన్నమును కట్ట బట్టయును లేక బీదజనులందఱో ఖువిధకోగములచేత, న్యుత్తువుపాలయిరి. ఈ పద్ధ వరంపరలనుండి ప్రజలు విముక్తులు కాకముంజే అకగా గత అక్టోబరు నవంబరు ప్రారంభముల నే మట్టుపట్ట గ్రామములు నేటపాలెం, బూడపేట పేరాలమున్న గువోట్ల ప్లేగు తల్లి ప్రవేశించి పురములను జనశూన్యముగా చేసి తన సహజోత్సాహముతో పీరులపెట్ట నాట్యముడి, యాదీ విశ్రాంతిబొందు చుండగ నే ప్రస్తుతము ఈ మె సహాయార్థము కల రాజకీయ చీరాలపట్టణమున ప్రవేశించి బహు చాచకత్వముతో వందలమందిని మింగిచున్నది.

గన్నవరం తాలూకావార్తలు

(మాచిలీపట్నం వద్దనుండి)

ప్రజాస్థితి

గన్నవరం, జూన్ 17:—అహారపదార్థముల ధరలలో కిరసనాయము గుడ్డల ధరలు అపరిమితముగ పెరిగి అమితముగు నశాంతికి కారణమై దారిద్ర్యక్షేతరచే తాండవ మాయుచున్న ప్రజలస్థితి బహుదుర్భరమై కాటక వానావలయన మృగ్ధులయ్య వారలు. కిరసనాయము ధర 0-1-7 లు సీసానుండి రు 0-2-0 ల సీసా యెట్టునా అమ్ముచుండిరి. గుడ్డల ధరలు నానాటికి పెచ్చు పెరుగుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారు హెచ్చుచేయ నుద్దేశించిన నీటితిరుగుబాది విషయములో రైతాంగమును అమితము అలజడికి కారణభూతమై దానా నలంబున నోలరాడించుచున్నది. అట్టిసమస్యనుండి ప్రభుత్వము వారు మరలుట కడు శ్రేయస్కరముగా నుండు. ప్రజలకు నిర్బాగులగుగా జేయుచున్న కల్లు సారాయి దిసాను, కోడ్లమీద టోలుగేట్లు అధికమగుటచే నానాటికి ప్రభుత్వము దనికావసము ప్రబలుచున్నది గాన ప్రభుత్వమువారు రైతి నమస్యలను శ్రీఘ్రముగా పరిష్కరించరలెను.

బాధ్యములు

కొన్ని గ్రామాదులలో 1,2 కలరా కేసులున్నను తక్షణం సమసిపోవు చున్నందుకు సంతోషమేగాని పలు గ్రామాదులలో విషజ్వరము వ్యాపించుచున్నందు కెంతయు విచారకరము.

ఉద్యోగముల-తహశీలువారు

మాకు కే. ఆర్. నుందరాయయ్యగారి స్థానే కే. శతగోప రామానుజాచార్యులు గారు 2 మాసముల క్రితము వచ్చిరి గాని వీరి నమర్తక, దర్పము, సాహసము చటి యొకరి కుండుటరుదు. వీరికి దీప్తి కలెత్తరయి యీ నెల 14 న తేదీన పోలవరముకు వెళ్లికారు. వీరి స్థానే యం. రాజరత్నంగారు తహశీలుదారుగా వచ్చివారు. వీరు పంచమోధారకు లని వినుటకు సంతసించు చున్నారు.

“వరపతి సంఘములు”

మాతాలూకాలో వరపతి సంఘ వ్యాకళమున గురించి శ్రద్ధ వహించిన అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు పి. యస్. లక్ష్మీనరసింహారావుపంతులుగా రెంతయు వందనీయులు. మాతాలూకా రైతుల సంఘమువారి తోడ్పాటు గైకొని విరివిగా గ్రామాదులలో వరపతి సంఘములు స్థాపించుటకు ప్రానుకొందు రని విశ్వసించుచున్నారు.

“తాలూకా రైతుల సంఘము”

మా తాలూకా రైతుల సంఘమువారి నిరంతర నేరచే రైతాంగమునందు సెక నూతన సంవలనము కలుగుచున్నది. గ్రామాదులలో నుదితముగ కలరా, జ్వరము మొదలగు మందులు నష్టయి చేయుచుండిరి. రాజులుచే వడికిన మాలు గుడ్డలు సేయించి తగు యుక్తమైన ధరలకు నష్టయి చేయుటకు సంసిద్ధులై యుండిరి. సుభు సారస్వత్యోత్సవము జూలై మా సారంభమున జరుపబడునని తెలియుచున్నది. ద్వితీయ పరకత్వమున అద్వితీయమైన నేరదేమురుని నమ్ముచున్నాము.

“తాలూకాబోధు”

మా తాలూకా మాదా బెజవాడ తాలూకా బోధులో జేగాని మా తాలూకాలో శోష్ణ తక్కువ. అందులో నెల కొరకు తప్ప మిగతాలో సరియైన మరమ్మతులు లేకుండ జూరుట సంతాపకరము ముఖ్యముగా మరమ్మతులు చేయవలసిన యమిత కహదాకల రైత్య ఫీడకలోష్ణ తాలూకాబోధు వారు మరమ్మతు చేయించకుండుట వాల్ల యనవర్తకము వెలి యుచ్చుచున్నది. అట్టి రోడ్లకు వీలుపెట్ట మరమ్మతులు చేయించుటకు బోధువారు ప్రానుకొందురు. అది నమ్ముచున్నాము బెజవాడ తాలూకా బోధునుండి విడదీసి గన్నవరం తాలూకా బోధును నిశామించు టక్కుంక మరసరి మని ప్రభుత్వమునాకి విన్నవించుచున్నాము.

“పోస్టల్ డిపార్టుమెంటు”

మా తాలూకాలో సబ్ పోస్టాఫీసులు 2, (బ్రాంచి) అఫీసులు 6 మాత్రమే ఉన్నవి. మా తాలూకా గ్రామాదులు 95 గాన కాటూరు, యిందుపల్లి, వెన ఆరకుపల్లి, చిక్లవరం, వెనవలూరు, తాడంకి, ఉంగుటూరు గ్రామాదులలో బ్రాంచి పోస్టాఫీసులు పెట్టించి తగిన తపాలా సౌకర్యములు ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు కలుజేయుమని కోరుచున్నాము. అయ్య గ్రామాదులలోని ప్రజలు తగిన మనస్సులను ప్రభుత్వమువారికి వంతుకుండు రని నమ్ముచున్నాము.

Madras.

Printed and Published by K. Nageswara Rao, at the Andhra Patrika Press, 7, Thambu Chetty Street, Madras.